

NAVs Bedriftsundersøkelse 2024

Fortsatt stor mangel på arbeidskraft

Kartlegging av arbeidsmarkedet i Troms og Finnmark

Bedriftsundersøkelsen 2024

NAV Troms og Finnmark gjennomfører årlig en undersøkelse blant arbeidsgivere innen offentlig og privat sektor for å få kunnskap om arbeidskraftsbehov og rekrutteringsutfordringer i fylkene.

Fra 1. januar 2024 ble storfylket delt, og nytt av i år er at det utarbeides resultater separat for Troms og Finnmark. Til årets undersøkelse ble 550 bedrifter i Finnmark og 719 bedrifter i Troms invitert til å delta, hvorav henholdsvis 75 og 78 prosent besvarte undersøkelsen. Vi takker alle bedriftslederne som har tatt seg tid til å svare på spørsmålene i undersøkelsen. Dette er verdifull innsikt både for oss i NAV, for arbeidsgiverne, partene i arbeidslivet, utdanningssektoren og øvrige samfunnsaktører. Ikke minst er den nyttig for de som ønsker å vite hvor jobbmulighetene er.

Nesten en av tre bedrifter i Troms forventer økning i antall ansatte – nesten like mange sliter med å få tak i rett kompetanse

Årets bedriftsundersøkelse viser at 30 prosent av bedriftene i Troms og 23 prosent av bedriftene i Finnmark forventer å øke antall ansatte det kommende året, mens 10 prosent i Troms og 9 prosent i Finnmark forventer færre ansatte. Samtidig er Troms og Finnmark blant fylkene i landet med de største rekrutteringsutfordringene hvor mer enn 27 prosent av virksomhetene rapporterer at de har hatt problemer med å få tak i rett kompetanse de siste tre månedene.

Mangelen på arbeidskraft er lavere enn i fjor - det strammeste arbeidsmarkedet i landet er fortsatt i nord

Sammenlignet med mangelen på arbeidskraft fra fjorårets bedriftsundersøkelse har Troms og Finnmark samlet sett den største nedgangen blant fylkene. Samtidig er mangelen på arbeidskraft fortsatt stor. Bedriftene i Troms kunne ansatt 2040 og i Finnmark 1200 flere dersom de fikk tak i personer med riktig kompetanse. Ser vi mangelen på arbeidskraft opp mot ønsket sysselsetting i fylkene har Finnmark det strammeste arbeidsmarkedet i landet, Troms ranker som nummer 3.

Det er desidert størst mangel innen helse- og sosialtjenester i begge fylker. Ser vi på yrkesgrupper er det de samme fem som er mest etterspurt i begge fylkene, tre er innen helse, inkludert helsefagarbeidere, sykepleiere og andre helseyrker, samt grunnskolelærere og butikkmedarbeidere. Det er også stor etterspørsel etter legespesialister, lastebil- og trailersjåfører, bussjåfører og kokker. Hele 1178 flere personer kunne vært i arbeid innenfor disse næringene, hadde arbeidskraften vært tilgjengelig.

Nesten halvparten av bedriftene er åpne for å rekruttere inkluderende kommende år

I årets undersøkelse svarer 48 prosent av bedriftene i både Troms og Finnmark at det er aktuelt å rekruttere personer som trenger ekstra oppfølging eller tilrettelegging kommende år. Ser vi på bedriftene som forventer å øke antall ansatte kommende år øker andelen som ønsker å rekruttere inkluderende til 54 prosent.

Nesten én av tre bedrifter i Troms forventer å øke i antall ansatte kommende år, i Finnmark nesten én av fire, og det gir gode muligheter for inkludering.

Å ansette noen med hull i CV-en, som har vært arbeidsledig lenge, med språkutfordringer eller som har behov for opplæring eller tilrettelegging på arbeidsplassen gjør at bedriftene når ut til flere i kampen om arbeidskraften. Ved å rekruttere bredere vil flere mennesker få muligheten til jobb og opplæring, og med det bidra positivt til verdiskapingen i fylket.

Kristin Røyemo

Regiondirektør, NAV Troms og Finnmark

INNHold

Sammendrag	5
Om NAVs bedriftsundersøkelse	7
1 Næringsstrukturen i Troms og Finnmark	8
2 Fremdeles rekrutteringsutfordringer i Troms og Finnmark	9
3 Estimert mangel på 3 245 kandidater i 2024	14
4 NAVs sysselsettingsbarometer: Optimisme innenfor de fleste bransjer	18
5 Nesten halvparten av bedriftene vil rekruttere inkluderende	24
6 Mest brukte rekrutteringskanaler	26
7 Vedlegg	27
7.1 Tabellvedlegg 1: Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på næring	27
7.2 Tabellvedlegg 2: Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på yrker	29
7.3 Tabellvedlegg 3: Sammenligning sysselsettingsbarometer per næring	31
7.4 Metodisk vedlegg	32
7.5 Spørreskjema	34

FIGURER

Figur 1 Sysselsetting 4. kvartal 2023 etter bosted, andel sysselsatte fordelt på næring, Troms, Finnmark og landet. (Kilde: SSB)	8
Figur 2 Virksomheter som har mislyktes i å rekruttere arbeidskraft eller har måttet ansette noen med annen eller lavere formell kompetanse enn man søkte etter, etter fylke/landet. Prosent.	9
Figur 3 Virksomheter med rekrutteringsproblemer som skyldes for få/ingen kvalifiserte søkere eller om det er andre årsaker, etter fylke/landet. Prosent.	10
Figur 4 Virksomheter som har mislyktes i å rekruttere arbeidskraft eller har måttet ansette noen med annen eller lavere formell kompetanse enn man søkte etter, etter region/fylke/landet. Prosent.	11
Figur 5 Virksomheter med rekrutteringsproblemer som skyldes for få/ingen kvalifiserte søkere eller om det er andre årsaker, etter region/fylke/landet. Prosent.	11
Figur 6 Virksomheter etter næringer i Troms som har mislyktes i å rekruttere arbeidskraft eller har måttet ansette noen med annen eller lavere formell kompetanse enn man søkte etter. Troms og Finnmark, 2024.	12
Figur 7 Virksomheter etter næringer i Finnmark som har mislyktes i å rekruttere arbeidskraft eller har måttet ansette noen med annen eller lavere formell kompetanse enn man søkte etter. Troms og Finnmark, 2024.	13
Figur 8 Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på næringer. Næringer med mangel 10 eller mer. Troms	16
Figur 9 Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på næringer. Næringer med mangel 10 eller mer. Finnmark	16
Figur 10 Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på yrker. Yrker med mangel på 30 personer eller mer. Troms, 2024.	17
Figur 11 Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på yrker. Yrker med mangel på 20 personer eller mer. Finnmark, 2024. .	18
Figur 12 NAVs sysselsettingsbarometer. Nettoandel virksomheter som venter økning i sysselsettingen. Prosent. Troms og Finnmark og Landet.	20
Figur 13 NAVs sysselsettingsbarometer. Differansen mellom nettoandelen 2023 og 2024. Regioner og Landet.	20
Figur 14 NAVs sysselsettingsbarometer. Differansen mellom nettoandelen 2023 og 2024. Sammenligning av gamle og nye fylker.	21
Figur 15 Andel bedrifter som svarer at det er aktuelt å rekruttere personer som trenger ekstra oppfølging eller tilrettelegging i løpet av de neste 12 månedene. Troms og Finnmark, 2024. Prosent.	24
Figur 16 Andel bedrifter som i løpet av de neste 12 månedene sannsynligvis vil rekruttere personer som trenger ekstra oppfølging eller tilrettelegging. Alle spurte bedrifter vs. bedriftene som forventer å øke i antall ansatte. Troms, 2024. Prosent.	24
Figur 17 Andel bedrifter som i løpet av de neste 12 månedene sannsynligvis vil rekruttere personer som trenger ekstra oppfølging eller tilrettelegging. Alle spurte bedrifter vs. bedriftene som forventer å øke i antall ansatte. Finnmark, 2024. Prosent.	25
Figur 18 Rekrutteringskanaler brukt ved siste ansettelse. Troms og Finnmark, 2024. Prosent.	26

TABELLER

Tabell 1 Estimert mangel på arbeidskraft etter fylke. 2024.	14
Tabell 2 NAVs sysselsettingsbarometer fordelt på regioner i Finnmark. Prosentandel virksomheter som venter redusert, uendret eller økt sysselsetting. 2024.	18
Tabell 3 NAVs sysselsettingsbarometer fordelt på regioner i Troms. Prosentandel virksomheter som venter redusert, uendret eller økt sysselsetting. 2024.	19
Tabell 4 NAVs sysselsettingsbarometer. Prosentandel virksomheter som venter redusert, uendret eller økt sysselsetting. Næringer, Troms. NAVs Bedriftsundersøkelse 2024.	22
Tabell 5 NAVs sysselsettingsbarometer. Prosentandel virksomheter som venter redusert, uendret eller økt sysselsetting. Næringer, Finnmark NAVs Bedriftsundersøkelse 2024.	23

Sammendrag

NAVs bedriftsundersøkelse kartlegger etterspørselen etter mangel på arbeidskraft innenfor fylket og den enkelte næring, samt enkeltyrker.

Årets bedriftsundersøkelse viser at 30 prosent av bedriftene i Troms og 23 prosent av bedriftene i Finnmark forventer å øke antall ansatte det kommende året, mens 10 prosent i Troms og 9 prosent i Finnmark forventer færre ansatte. Totalt sett forventes det en netto økning i bemanning på henholdsvis 20 prosent og 14 prosent i de to fylkene. Sammenlignet med andre fylker i landet viser dette at det er bedriftene i Troms som er mest optimistiske i 2024, mens Finnmark ligger over landssnittet.

Blant næringene i Troms med flest sysselsatte er det mest optimisme innen varehandel og motorvognreparasjoner med en nettoandel på 34 prosent, etterfulgt av eiendomsdrift med nettoandel på 31 prosent, offentlig administrasjon med 15 prosent, helse- og sosialtjeneste med 13 prosent og bygg- og anleggsvirksomhet med 12 prosent. Undervisning er eneste næring med negativ nettoandel (-3 prosent). I Finnmark er det mest optimisme med en nettoandel på 17 prosent innen jordbruk, skogbruk, fiske, etterfulgt av offentlig administrasjon med 13 prosent, bygg- og anleggsvirksomhet med 9 prosent helse- og sosialtjeneste med 7 prosent og varehandel og motorvognreparasjoner med 6 prosent. Undervisning (0 prosent) er næringen med minst optimisme blant næringene med flest sysselsatte i Finnmark.

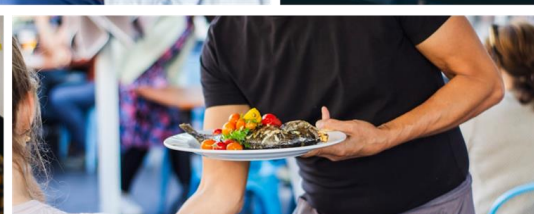
På bakgrunn av svar fra virksomhetene er mangelen på arbeidskraft i 2024 estimert til sammen 3245 personer i Troms og Finnmark. Mangelen på arbeidskraft er størst innen helse- og sosialtjeneste, etterfulgt av varehandel, motorvognreparasjoner, bygg- og anleggsvirksomhet, eiendomsdrift, samt forretningsmessig og faglig tjenesteyting.

Tre av de fem mest etterspurte enkeltyrkene er innen helse. Desidert størst mangel er det innen yrkene helsefagarbeidere og sykepleiere i begge fylker, deretter følger grunnskolelærere, butikkmedarbeidere, og andre helseyrker.

I både Troms og Finnmark opplever arbeidsgiverne store problemer med rekruttering, 27 prosent rapporterer at de ikke fikk tak i kompetansen de søkte etter ved at de ikke fikk ansatt noen eller ansatte noen med lavere eller annen formell kompetanse. Bare Møre og Romsdal ligger høyere blant fylkene med en andel på 29 prosent. Videre rapporterer mer enn en av fem bedrifter i Troms at de ikke fikk ansatt noen, dette er høyest andel i landet, mens 7 prosent rapporterte at de ansatte noen med lavere eller annen formell kompetanse, dette er lavest andel blant fylkene.

En av fire i Troms hadde alvorlige rekrutteringsproblemer, det vil si at de hadde få eller ingen kvalifiserte søkere. Tilsvarende oppgir 23 prosent av bedriftene i Finnmark at de hadde rekrutteringsproblemer av samme årsak. Næringene med størst andel bedrifter med alvorlige rekrutteringsproblemer er innen helse- og sosialtjeneste (40 prosent i Troms og 42 prosent i Finnmark) og undervisning (39 prosent i Troms og 36 prosent i Finnmark). I fjor var andelen for disse næringene i storfylket henholdsvis 46 prosent innen helse og sosialtjeneste og 37 prosent innen undervisning.

Andelen med alvorlige rekrutteringsproblemer er generelt lavere i både Troms og Finnmark sammenlignet med det samlede resultatet i 2023, da 28 prosent av virksomhetene rapporterte om alvorlige rekrutteringsproblemer.

Om NAVs bedriftsundersøkelse

NAVs bedriftsundersøkelse gjennomføres årlig både nasjonalt og fylkesvis. Formålet med undersøkelsen er å kartlegge bedriftenes etterspørsel etter arbeidskraft det kommende året, hvilke næringsgrupper som venter særlig stor etterspørsel etter arbeidskraft, og om virksomhetene har forsøkt å rekruttere arbeidskraft de siste tre månedene uten å få tak i rett eller ønsket kompetanse.

Bedriftsundersøkelsen gir en beskrivelse av etterspørselssiden i arbeidsmarkedet, og er en viktig kilde til bedre kunnskap om bedriftenes behov for arbeidskraft. Kunnskap om eventuelle utfordringer for å få tak i etterspurt kompetanse i ulike næringer er verdifull innsikt for NAV, arbeidsgivere, partene i arbeidslivet, utdanningssektoren, øvrige samfunnsaktører og ikke minst for de som skal søke jobb og ønsker å vite hvor det er jobbmuligheter.

NAVs bedriftsundersøkelse i Troms og Finnmark ble gjennomført i første kvartal 2024. Undersøkelsen er gjennomført blant et representativt utvalg av fylkets offentlige og private virksomheter. Utvalget er tilfeldig trukket fra bedrifts- og foretaksregisteret.

Undersøkelsen ble sendt ut til 719 bedrifter i Troms og 550 bedrifter i Finnmark – til sammen 1269 bedrifter som dannet årets utvalg. 561 bedrifter i Troms og 411 bedrifter i Finnmark besvarte undersøkelsen, noe som tilsvarer en svarprosent på henholdsvis 78 prosent og 75 prosent.

Vi vil presentere resultater for både yrker og næringer. Det er viktig å merke seg at inndelingen i yrker og næringer bygger på ulike klassifiseringsprinsipper. Næring viser til hvilken type produksjon som hovedsakelig foregår i virksomheten. Yrke viser til hva slags arbeidsoppgaver en sysselsatt har. Innenfor den enkelte næring vil det derfor finnes et bredt spekter av yrker.

I årets undersøkelse har vi valgt å presentere resultater for syv bo- og arbeidsmarkedsregioner i fylket på noen av områdene som undersøkelsen dekker. Resultatene fra regionene i fylket må tolkes med forsiktighet da det er større usikkerhet knyttet til tallene på dette nivået. Resultatene for disse regionene gir oss likevel et inntrykk av ulikhet i forventningene til ansettelse og problemer med rekruttering rundt om i fylket.

Bo- og arbeidsmarkedsregionene som er referert til i undersøkelsen har følgende inndeling:

- Tromsøområdet (Tromsø, Karlsøy, Balsfjord, Storfjord, Lyngen)
- Sør-Troms (Harstad, Ibestad, Tjeldsund, Kvæfjord)
- Midt-Troms (Salangen, Lavangen, Dyrøy, Målselv, Bardu, Senja, Sørreisa)
- Nord-Troms (Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa)
- Vest-Finnmark (Kvænangen, Alta, Loppa, Hasvik, Kautokeino)
- Midt-Finnmark (Nordkapp, Måsøy, Hammerfest, Porsanger, Gamvik, Lebesby, Karasjok)
- Øst-Finnmark (Berlevåg, Båtsfjord, Vardø, Vadsø, Tana, Nesseby, Sør-Varanger)

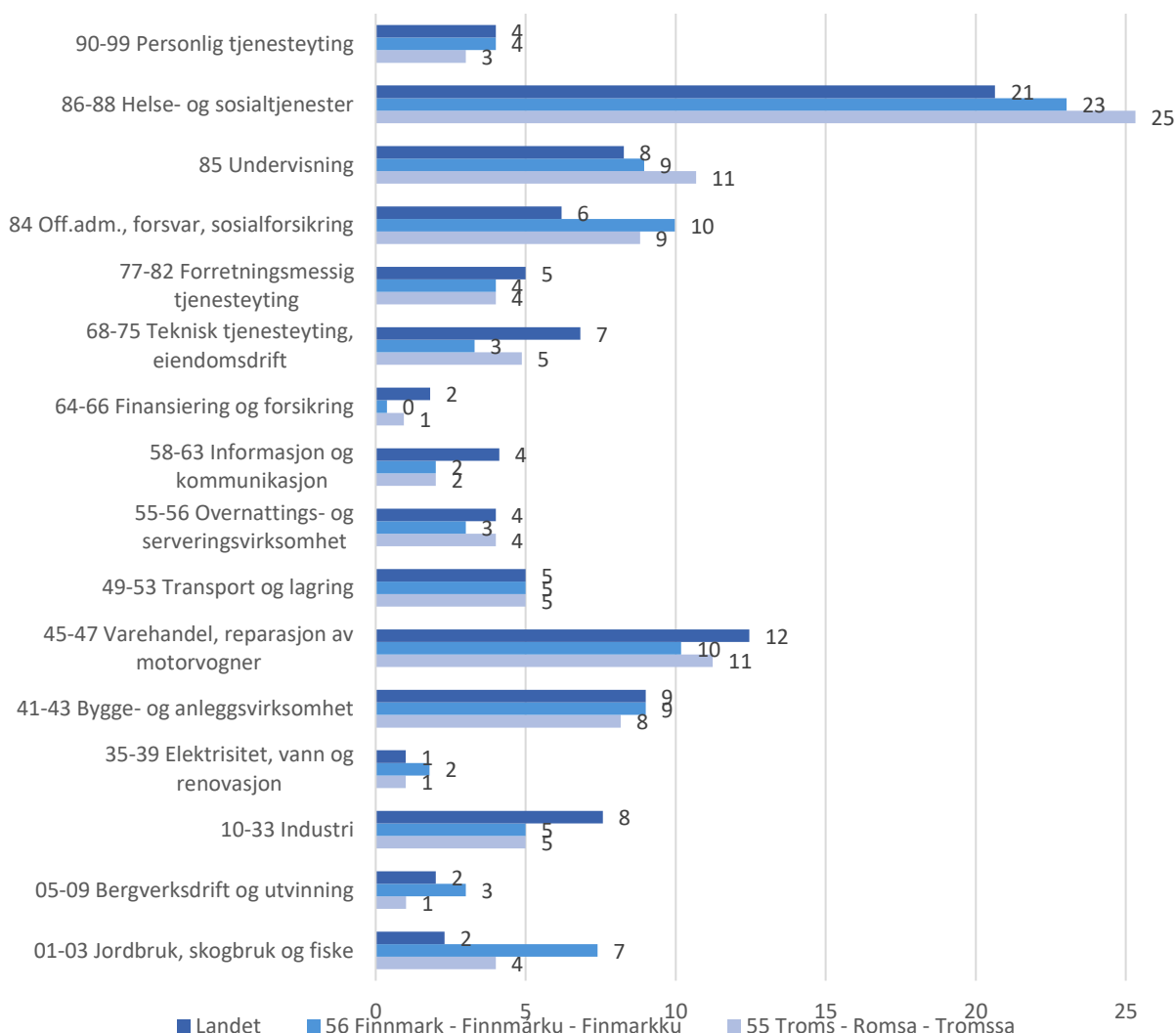
1 Næringsstrukturen i Troms og Finnmark

Fylkets næringsstruktur påvirker resultatene i bedriftsundersøkelsen. Ved utgangen av 2023 var 127 870 personer sysselsatt med bosted i Troms og Finnmark (tall fra SSB 4. kvartal). Disse er fordelt på 89 205 personer med bosted i Troms, og 38 665 personer med bosted i Finnmark. Totalt for begge fylkene er det en økning på 315 sysselsatte fra 2022.

Én av fire sysselsatte personer (25 prosent i Troms, 23 prosent i Finnmark) arbeider innen helse- og sosialtjenester i fylkene (Figur 1). På landsbasis er denne andelen 21 prosent. I Troms og Finnmark sysselsetter denne næringen 31 486 personer.

Andre store næringer i Troms er varehandel (11 prosent), undervisning (11 prosent), offentlig administrasjon (9 prosent) og bygg- og anleggsvirksomhet (8 prosent). Andre store næringer i Finnmark er varehandel (10 prosent), offentlig administrasjon (10 prosent), bygg- og anleggsvirksomhet (9 prosent) og undervisning (9 prosent).

Figur 1 Sysselsetting 4. kvartal 2023 etter bosted, andel sysselsatte fordelt på næring, Troms, Finnmark og landet. (Kilde: SSB)

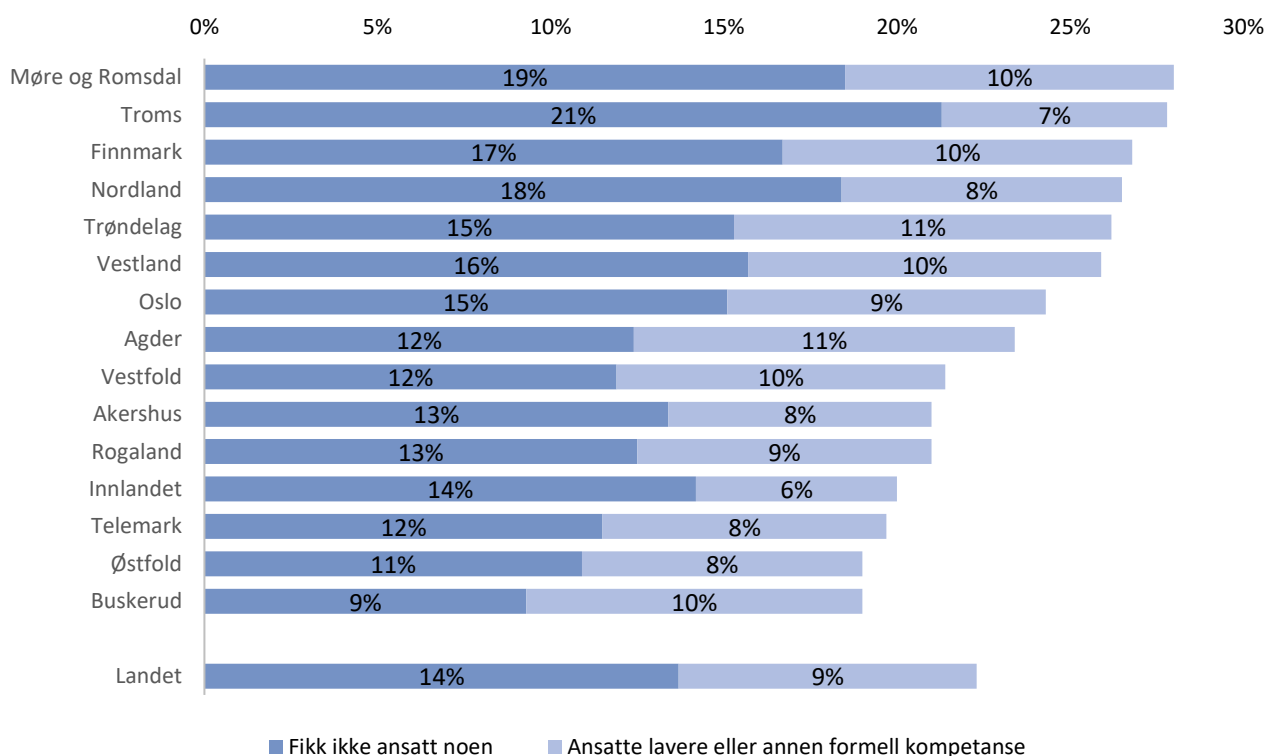
2 Fremdeles rekrutteringsutfordringer i Troms og Finnmark

Årets undersøkelse viser at Troms og Finnmark fremdeles er blant fylkene i landet med størst rekrutteringsutfordringer. 28 prosent av virksomhetene i Troms og 27 prosent av virksomhetene i Finnmark rapporterer at de har hatt problemer med å få tak i rett kompetanse de siste tre månedene (Figur 2). I Troms oppgir 21 prosent av virksomhetene at de ikke fikk ansatt noen, mens 7 prosent oppgir at de ansatte noen med lavere eller annen formell kompetanse enn det de søkte etter. I Finnmark oppgir 17 prosent av virksomhetene at de ikke fikk ansatt noen, mens 10 prosent oppgir at de ansatte noen med lavere eller annen formell kompetanse enn det de søkte etter.

Andelen virksomheter som ikke fikk ansatt noen er høyere i Troms enn i Finnmark, mens andelen som ansatte lavere eller annen formell kompetanse er høyere i Finnmark.

Sammenlignet med i fjor da undersøkelsen ble gjennomført samlet for Troms og Finnmark, var andelen av virksomhetene som ikke fikk ansatt noen 18 prosent, mens 14 prosent ansatte noen med lavere eller annen formell kompetanse. Årets resultat viser at andelen virksomheter som ansatte noen med lavere eller annen kompetanse er lavere enn resultatet i fjor for begge fylkene.

Figur 2 Virksomheter som har mislyktes i å rekruttere arbeidskraft eller har måttet ansatte noen med annen eller lavere formell kompetanse enn man søkte etter, etter fylke/landet. Prosent.

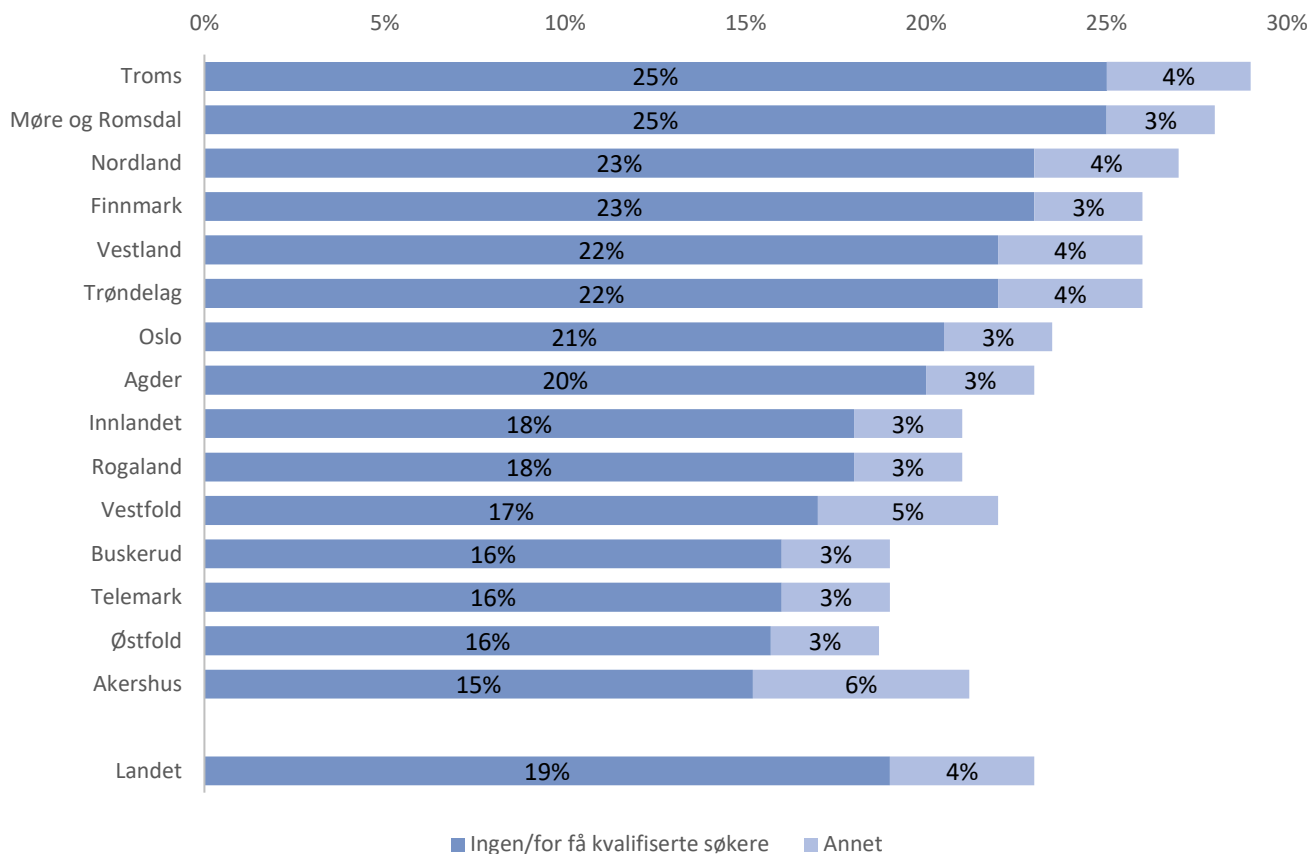

Virksomheter som har opplevd rekrutteringsproblemer blir spurt om problemene skyldes for få eller ingen kvalifiserte søkere på stillingen(e), eller om det er andre grunner til at de ikke fikk ansatt ønsket kompetanse.

25 prosent av virksomhetene i Troms, og 23 prosent av virksomhetene i Finnmark oppgir at de hadde rekrutteringsproblemer på grunn av for få eller ingen kvalifiserte søkere (Figur 3). Disse virksomhetene står

dermed overfor alvorlige rekrutteringsproblemer. Andelen med alvorlige rekrutteringsproblemer er lavere i både Troms og Finnmark sammenlignet med det samlede resultatet i 2023, da 28 prosent av virksomhetene i storfylket rapporterte om alvorlige rekrutteringsproblemer.

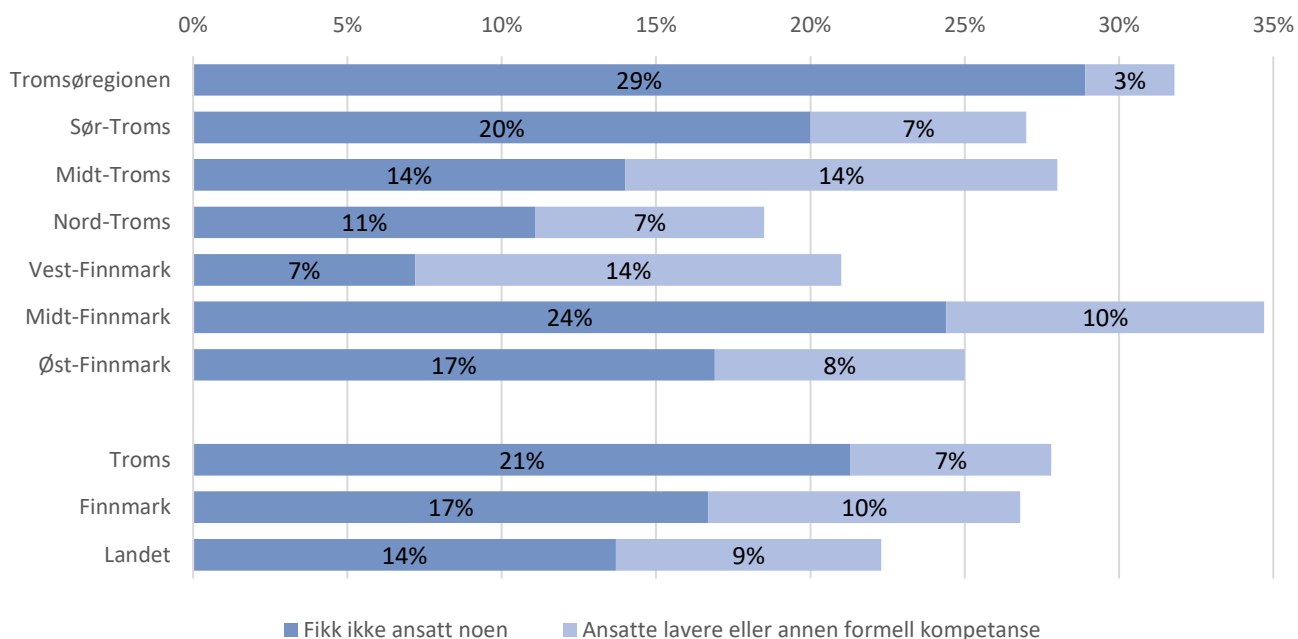
Figur 3 Virksomheter med rekrutteringsproblemer som skyldes for få/ingen kvalifiserte søkere eller om det er andre årsaker, etter fylke/landet. Prosent.

Andelen bedrifter som opplever rekrutteringsproblemer varierer i de syv bo- og arbeidsmarkedsregionene i Troms og Finnmark (Figur 4). Rekrutteringsproblemene er samlet sett størst i Midt-Finnmark og Tromsøregionen, og disse regionene ligger over snittet for fylkene. I Midt-Finnmark svarer 34 prosent av virksomhetene at de har hatt problemer med å rekruttere. Her fikk 24 prosent ikke ansatt noen, mens 10 prosent ansatte noen med lavere eller annen formell kompetanse. I Tromsøregionen svarer 32 prosent av virksomhetene at de har hatt problemer med å rekruttere, mens 29 prosent fikk ikke ansatt noen.

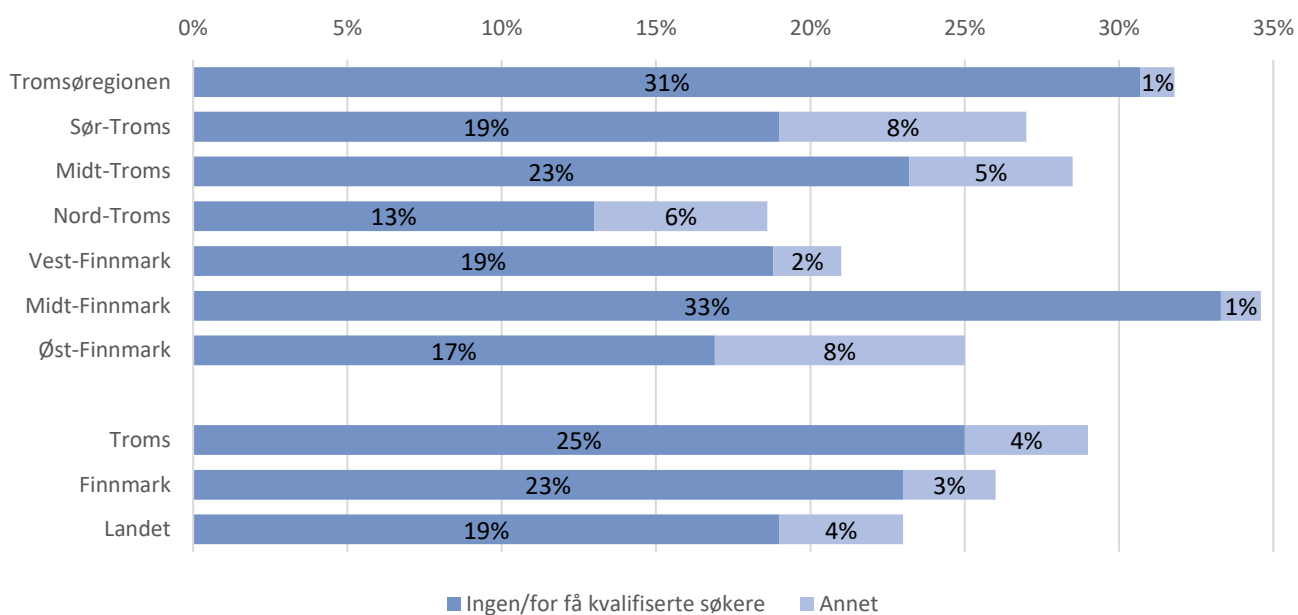
Størst rekrutteringsproblemer i form av å ikke få ansatt noen rapporteres av virksomhetene i Tromsøområdet og Midt-Finnmark med andeler som ligger over fylkessnittet, på henholdsvis 29 og 24 prosent.

Figur 4 Virksomheter som har mislyktes i å rekruttere arbeidskraft eller har måttet ansette noen med annen eller lavere formell kompetanse enn man søkte etter, etter region/fylke/landet. Prosent.

Blant bo- og arbeidsmarkedsregionene i fylkene ser vi at de mest alvorlige rekrutteringsproblemene er i Midt-Finnmark og Tromsøregionen, hvor én av tre virksomheter (henholdsvis 33 prosent og 31 prosent) har hatt få eller ingen kvalifiserte søkere (Figur 5). Deretter følger Midt-Troms hvor 23 prosent av virksomhetene rapporterer alvorlige rekrutteringsproblemer.

Figur 5 Virksomheter med rekrutteringsproblemer som skyldes for få/ingen kvalifiserte søkere eller om det er andre årsaker, etter region/fylke/landet. Prosent.

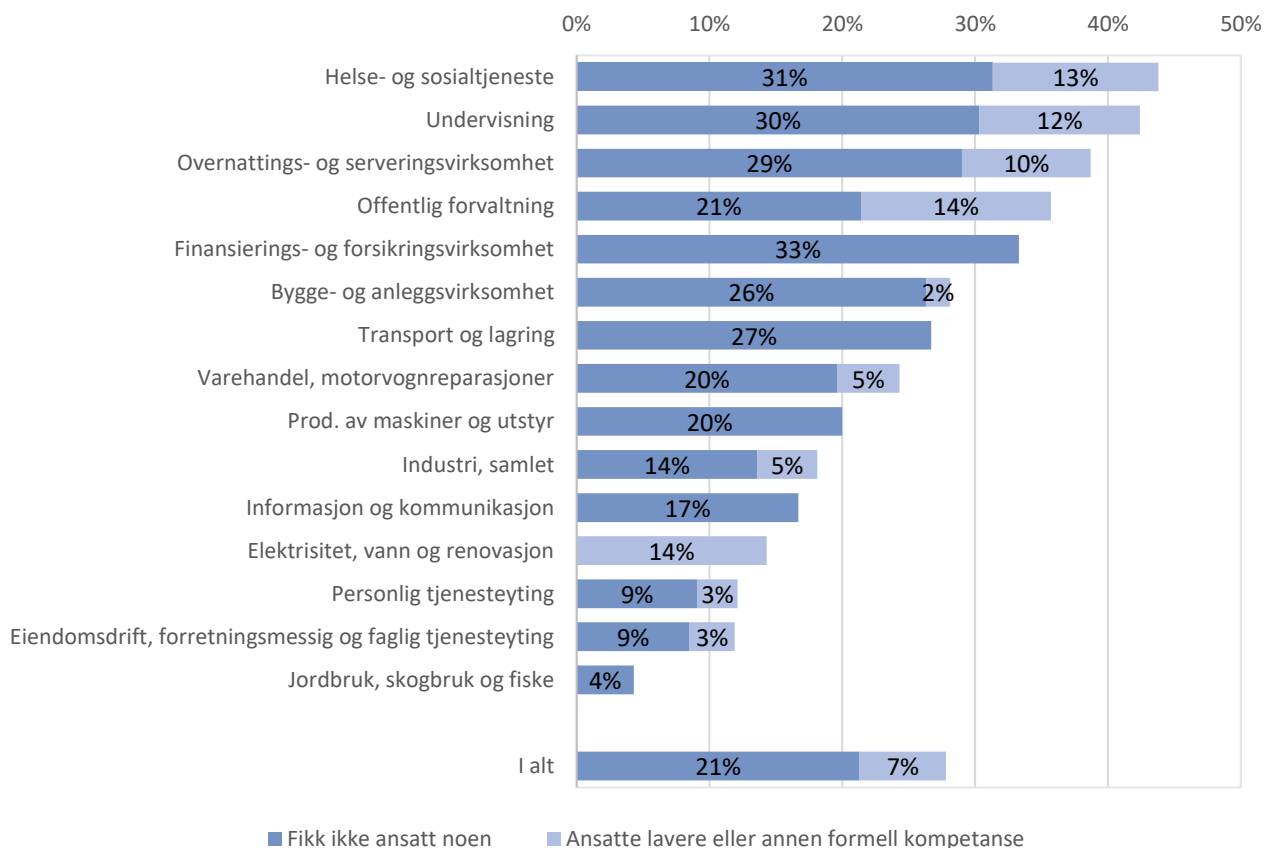

Ser vi på de ulike næringene i Troms (Figur 6) og Finnmark (Figur 7) er det som tidligere år innen helse- og sosialtjeneste det har vært størst rekrutteringsproblemer. Samlet sett for Troms og Finnmark i 2023 var andelen som meldte om rekrutteringsutfordringer i denne næringen på 53 prosent. I år meldte 49 prosent av virksomhetene i Finnmark om rekrutteringsutfordringer i denne næringen, mens 44 prosent meldte det samme i Troms.

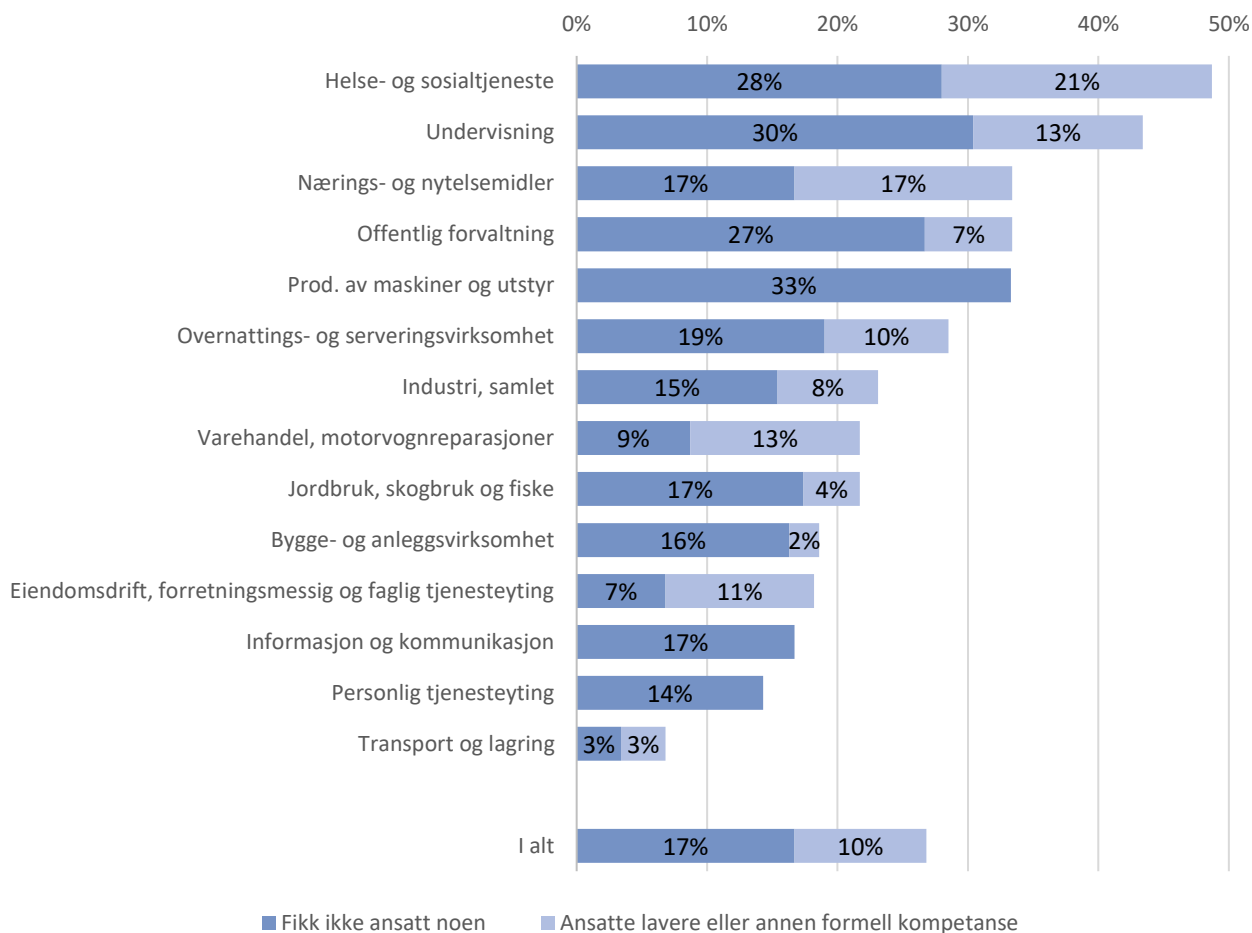
I Troms fikk 31 prosent av virksomhetene innen helse- og sosialtjeneste ikke ansatt noen, og 13 prosent ansatte noen med lavere eller annen formell kompetanse. I Finnmark fikk 28 prosent ikke ansatt noen, og 21 prosent ansatte noen med lavere eller annen formell kompetanse. At rekrutteringsproblemene er særlig store i denne næringen, kan skyldes at kravene til formell kompetanse er høyere enn mange andre næringer. Samtidig ser vi særlig i Finnmark at andelen som ansetter noen med lavere eller annen kompetanse er stor sammenlignet med andre næringer.

Innen undervisning svarer 43 prosent av virksomhetene i Finnmark og 42 prosent av virksomhetene i Troms at de har hatt utfordringer med rekruttering. 30 prosent av virksomhetene i begge fylkene fikk ikke ansatt noen, mens 12 prosent i Troms og 13 prosent i Finnmark ansatte noen med lavere eller annen formell kompetanse. I 2023 meldte 45 prosent av virksomhetene samlet i Troms og Finnmark om rekrutteringsutfordringer, der 19 prosent ikke fikk ansatt noen og 26 prosent ansatte noen med lavere eller annen formell kompetanse. Andelen med rekrutteringsutfordringer totalt holder seg dermed stabil, men det er i år en høyere andel virksomheter som ikke har fått ansatt noen sammenlignet med i fjor.

Figur 6 Virksomheter etter næringer i Troms som har mislyktes i å rekruttere arbeidskraft eller har måttet ansette noen med annen eller lavere formell kompetanse enn man søkte etter. Troms og Finnmark, 2024.

Figur 7 Virksomheter etter næringer i Finnmark som har mislyktes i å rekruttere arbeidskraft eller har måttet ansette noen med annen eller lavere formell kompetanse enn man søkte etter. Troms og Finnmark, 2024.

På grunn av størrelsen på bo- og arbeidsmarkedsregionene er det ikke mulig å gi et detaljert bilde av forventningene til bemanning fordelt på næringsgrupper på regionnivå. Det samme gjelder yrker det er mangel på.

3 Estimert mangel på 3 245 kandidater i 2024

Mangelen på arbeidskraft er estimert til 2042 personer i Troms og 1203 personer i Finnmark (Tabell 1). Estimert er 1200 færre enn på samme tid i fjor¹, noe som utgjør en nedgang på 27 prosent. Ettersom beregningene av mangel på arbeidskraft er basert på et utvalg av bedrifter er det knyttet usikkerhet til estimatene. NAV har beregnet at mangelen på arbeidskraft med 95 prosent sannsynlighet vil ligge mellom 1747 og 2347 i Troms og 982 til 1482 i Finnmark.

Tabell 1 Estimert mangel på arbeidskraft etter fylke. 2024.

Fylke	Estimert mangel	95 % Konfidensintervall, nedre grense	95 % Konfidensintervall, øvre grense	NAVs* stramhetsindikator	Andel virksomheter med alvorlige rekrutteringsproblemer
1 Østfold	1655	1323	2037	1,1	16 %
2 Akershus	3155	2677	3694	0,8	15 %
3 Oslo	5052	3726	6916	1,2	21 %
4 Innlandet	2986	2401	3408	1,6	18 %
5 Buskerud	1570	1124	2098	1,1	16 %
6 Vestfold	1462	1092	1997	1,2	17 %
7 Telemark	1362	1098	1634	1,6	16 %
8 Agder	2085	1683	2630	1,3	20 %
9 Rogaland	5028	3774	6101	1,9	18 %
10 Vestland	5635	4650	6588	1,6	22 %
11 Møre og Romsdal	3178	2359	4150	2,3	25 %
12 Trøndelag	4102	3449	4834	1,6	22 %
13 Nordland	3104	2630	3485	2,5	23 %
14 Troms	2042	1747	2347	2,2	25 %
15 Finnmark	1203	982	1482	3,0	23 %

* Totalt: Stramhetsindikator totalt er beregnet med sysselsettingstall for alle fylker unntatt Svalbard.

¹I fjor ble estimert mangel beregnet samlet for Troms og Finnmark. I 2024 er estimert mangel beregnet separat for hvert fylke.

Blant NAVs regioner er det Oslo som har høyest mangel på arbeidskraft målt i antall personer, med 5 052 personer. Imidlertid er den relative mangelen, målt ved stramhetsindikatoren, høyest i Finnmark. Stramhetsindikatoren tar hensyn til ulik størrelse på sysselsettingen.

NAVs stramhetsindikator

Stramhetsindikatoren er forholdstallet mellom mangelen på arbeidskraft og ønsket sysselsetting, hvor ønsket sysselsetting er lik den faktiske sysselsettingen pluss mangelen. I denne rapporten har vi brukt tall for faktisk sysselsetting per bosted for 4. kvartal 2023 fra SSB. Stramhetsindikatoren uttrykker dermed hvor stor andel av den ønskede sysselsettingen den estimerte mangelen utgjør.

Et høyt forholdstall indikerer et stramt arbeidsmarked, noe som isolert sett indikerer et problem med å rekruttere arbeidskraft til virksomhetene.

Den estimerte mangelen på arbeidskraft i antall personer vil ha sammenheng med hvor stor gruppen er, mens den relative mangelen, målt ved stramhetsindikatoren, vil ta hensyn til ulik størrelse på sysselsetting i yrkesgruppene/næringen/fylket

Sammenlignet med estimert mangel på arbeidskraft fra fjorårets bedriftsundersøkelse har Troms og Finnmark samlet sett den største nedgangen blant fylkene. Samtidig er mangelen på arbeidskraft fortsatt stor. Bedriftene i Troms kunne ansatt 2042 og i Finnmark 1203 flere dersom de fikk tak i personer med riktig kompetanse (Tabell 1). Ser vi mangelen på arbeidskraft opp mot ønsket sysselsetting i fylkene har Finnmark det strammeste arbeidsmarkedet i landet, mens Troms har det tredje strammeste arbeidsmarkedet.

Mangel på arbeidskraft

For å kartlegge omfanget av virksomhetenes rekrutteringsproblemer, er det nyttig å måle mangel på arbeidskraft i antall personer.

Mangel på arbeidskraft blir i NAVs bedriftsundersøkelse definert av en sekvens bestående av tre spørsmål. Virksomhetene blir bedt om 1) å besvare om de har mislyktes med å rekruttere arbeidskraft de siste tre månedene, eller om de har måttet ansette noen med lavere eller annen formell kompetanse enn det de søkte etter. Virksomhetenes besvarelse på dette i årets undersøkelse er beskrevet i avsnittet «Rekrutteringsproblemer».

Dersom svaret på 1) er ja, bes virksomhetene om 2) å oppgi om dette skyldes for få kvalifiserte søkere. De som svarer ja på dette har alvorlige rekrutteringsproblemer, og blir videre bedt om 3) å oppgi hvor mange stillinger det gjelder, og innenfor hvilke yrker.

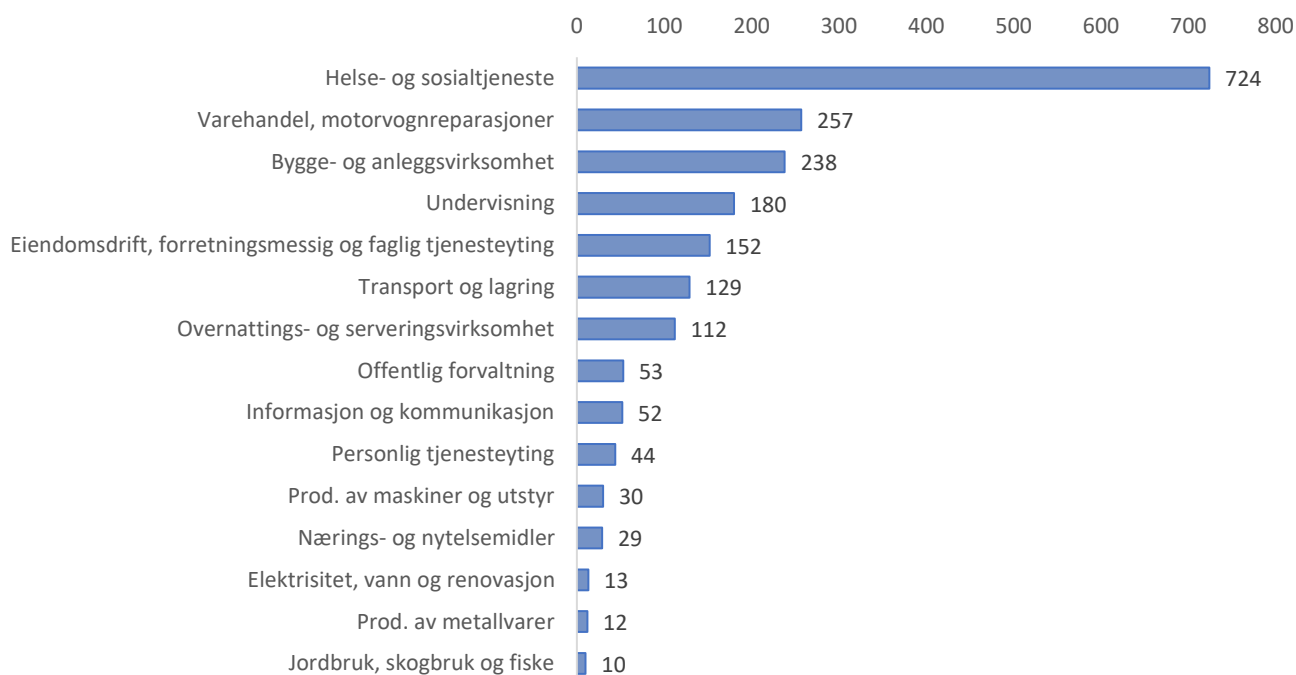
Mangel på arbeidskraft hos den enkelte virksomheten er likt antall personer bedriften velger å oppgi i det siste spørsmålet. Ved hjelp av svarene på det tredje spørsmålet estimeres mangelen på arbeidskraft innenfor de enkelte yrkene.

Som vist i Figur 8, er det i Troms størst mangel på arbeidskraft innen næringene helse- og sosialtjeneste (724 personer), varehandel og motorvognreparasjoner (257 personer), bygg- og anleggsvirksomhet (238 personer), undervisning (180 personer), eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting (152 personer), transport og lagring (129 personer) og overnatting og serveringsvirksomhet (313 personer). Mangelen er fordelt blant næringene slik at 35 prosent av estimert mangel er i helse- og sosialtjeneste, 13 prosent i varehandel og motorvognreparasjoner, 12 prosent i bygg- og anleggsvirksomhet, og 9 prosent i undervisning.

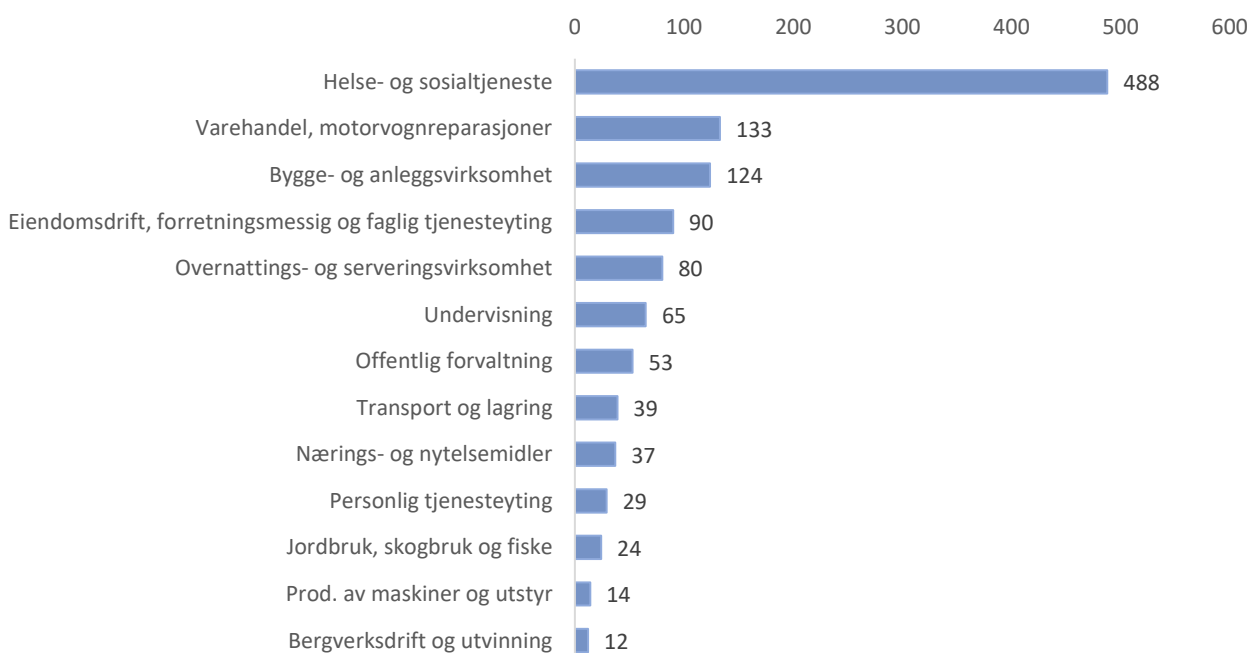
Som vist i Figur 9, er det i Finnmark størst mangel på arbeidskraft innen helse- og sosialtjeneste (488 personer). 41 prosent av mangelen på arbeidskraft i Finnmark er i denne næringen, en høyere andel

sammenlignet med Troms. Videre følger varehandel og motorvognreparasjoner (133 personer), bygg- og anleggsvirksomhet (124 personer), eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting (90 personer), overnatting og serveringsvirksomhet (80 personer) og undervisning (65 personer). Andelen av estimert mangel innen varehandel og motorvognreparasjoner er på 13 prosent, bygg- og anleggsvirksomhet på 12 prosent, og undervisning på 9 prosent.

Figur 8 Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på næringer. Næringer med mangel 10 eller mer. Troms

Figur 9 Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på næringer. Næringer med mangel 10 eller mer. Finnmark

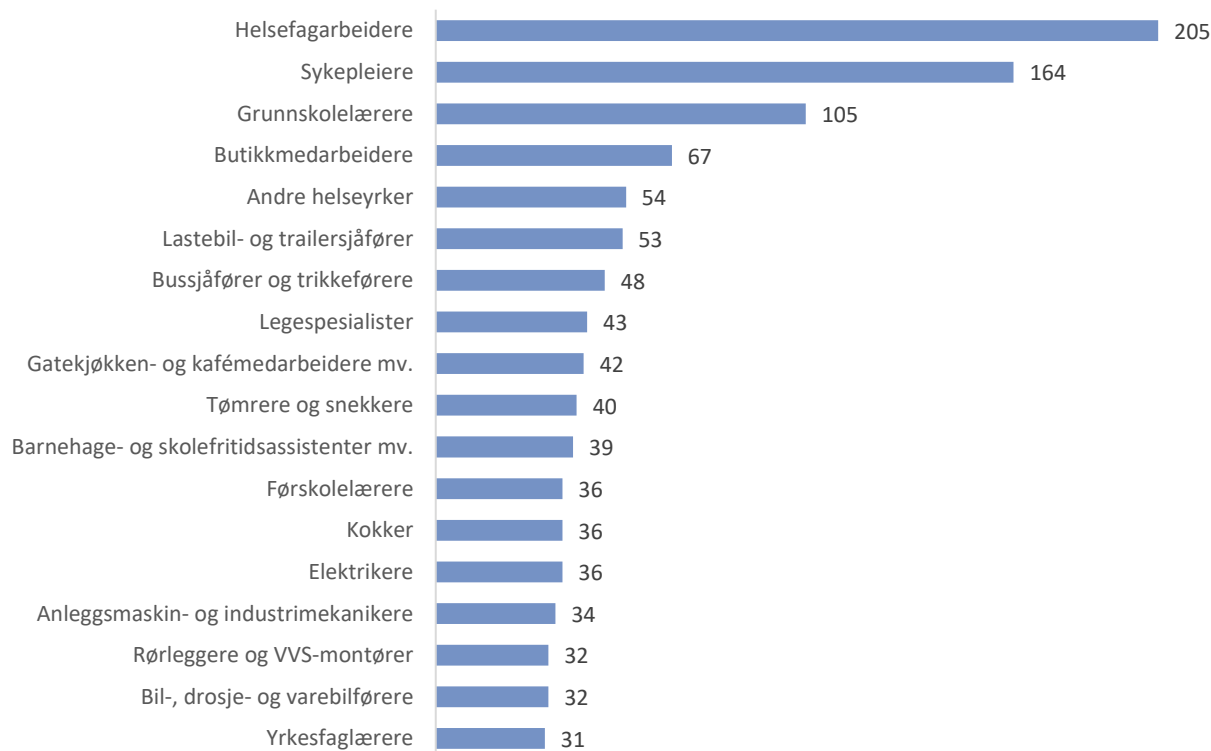
Sammenligner vi med resultatet i fjor blant næringer med størst mangel på arbeidskraft, er mangelen fordelt relativt likt mellom næringene når vi ser på fylkene samlet. Imidlertid har helse- og sosialtjeneste minst nedgang i mangel på arbeidskraft (-8 prosent). Andre næringer med høy mangel har en reduksjon på mellom 26 prosent (overnatting- og serveringsvirksomhet) og 45 prosent (eiendomsdrift m.m.).

Tre av de fem mest etterspurte enkeltyrkene er innen helse i begge fylker (Figur 10 og 11). Blant disse er det aller størst mangel innenfor helsefagarbeidere (205 i Troms, 133 i Finnmark), deretter følger sykepleiere (164 i Troms, 115 i Finnmark).

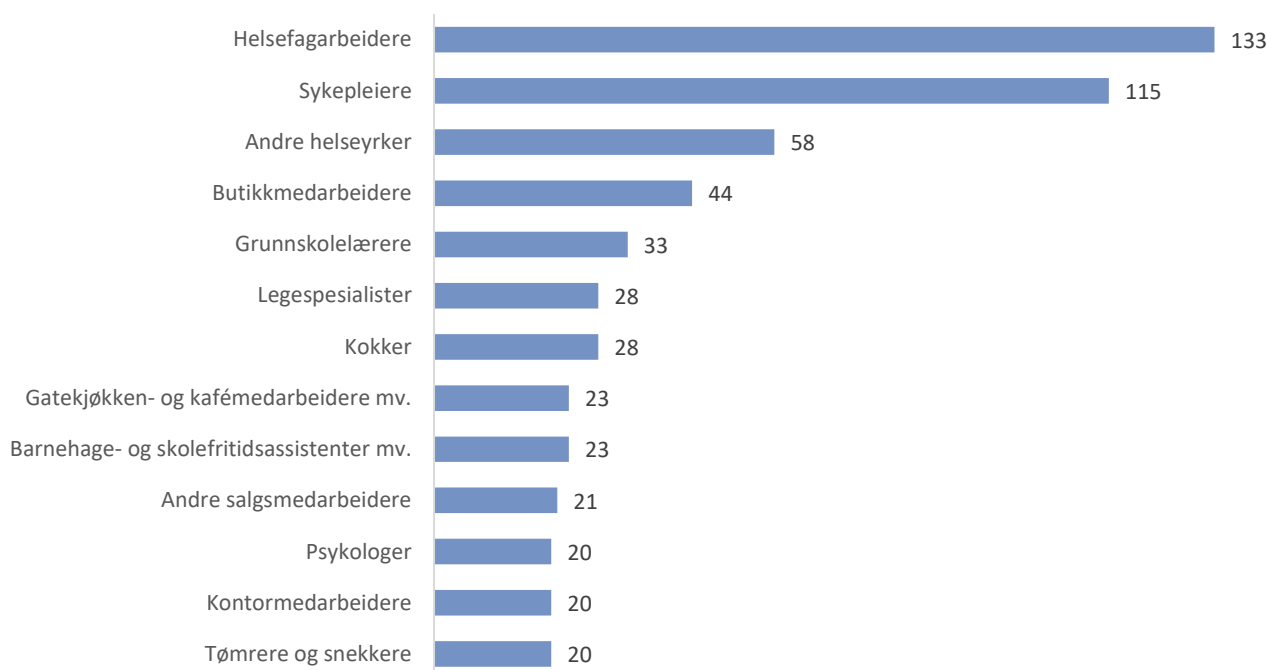
I Troms er det deretter størst mangel på grunnskolelærere (105), butikkmedarbeidere (67) og andre helseyrker (54). I Finnmark er det deretter størst mangel på andre helseyrker (58), butikkmedarbeidere (44) og grunnskolelærere (33). Se komplett liste over yrker med estimert mangel på arbeidskraft i vedlegg.

Sammenligner vi årets resultat med resultatet i fjor, ser vi at den estimerte mangelen på arbeidskraft er uendret for helsefagarbeidere og grunnskolelærere. Det er en nedgang i estimert mangel for sykepleiere (18 prosent), andre helseyrker (24 prosent), kokker (40 prosent) og butikkmedarbeidere (43 prosent).

Figur 10 Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på yrker. Yrker med mangel på 30 personer eller mer. Troms, 2024.

Figur 11 Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på yrker. Yrker med mangel på 20 personer eller mer. Finnmark, 2024.

4 NAVs sysselsettingsbarometer: Optimisme innenfor de fleste bransjer

Nettoandelen virksomheter som venter vekst i sysselsettingen det kommende året er på 14 prosent i Finnmark og 20 prosent i Troms. Sammenlignet med andre fylker er bedriftene i Troms mest optimistiske, mens Finnmark er rangert på femteplass under Troms, Oslo, Nordland og Akershus (Figur 13 og 14).

I Finnmark venter 23 prosent av virksomhetene å øke bemanningen i året som kommer, 9 prosent venter nedgang, mens 68 prosent ikke venter endring i bemanningssituasjonen (Tabell 2). Det gir en nettoandel på 14 prosent av bedriftene. Blant bo- og arbeidsmarkedsregionene i Finnmark har Vest-Finnmark lavest nettoandel (10 prosent), mens Midt-Finnmark har høyest (15 prosent).

Tabell 2 NAVs sysselsettingsbarometer fordelt på regioner i Finnmark. Prosentandel virksomheter som venter redusert, uendret eller økt sysselsetting. 2024.

	Nedgang	Uendret	Økning	Nettoandel
Vest-Finnmark	10 %	69 %	20 %	10 %
Midt-Finnmark	8 %	70 %	23 %	15 %
Øst-Finnmark	10 %	67 %	24 %	14 %
Finnmark	9 %	68 %	23 %	14 %
Landet	11 %	66 %	23 %	12 %

I Troms venter 30 prosent av virksomhetene å øke bemanningen i året som kommer, 10 prosent venter nedgang, mens 60 prosent ikke venter endring i bemanningssituasjonen (Tabell 3). Det gir en nettoandel på 20 prosent av bedriftene. Blant bo- og arbeidsmarkedsregionene i Troms har Midt-Troms lavest nettoandel (15 prosent), mens Sør-Troms har høyest (23 prosent).

Tabell 3 NAVs sysselsettingsbarometer fordelt på regioner i Troms. Prosentandel virksomheter som venter redusert, uendret eller økt sysselsetting, 2024.

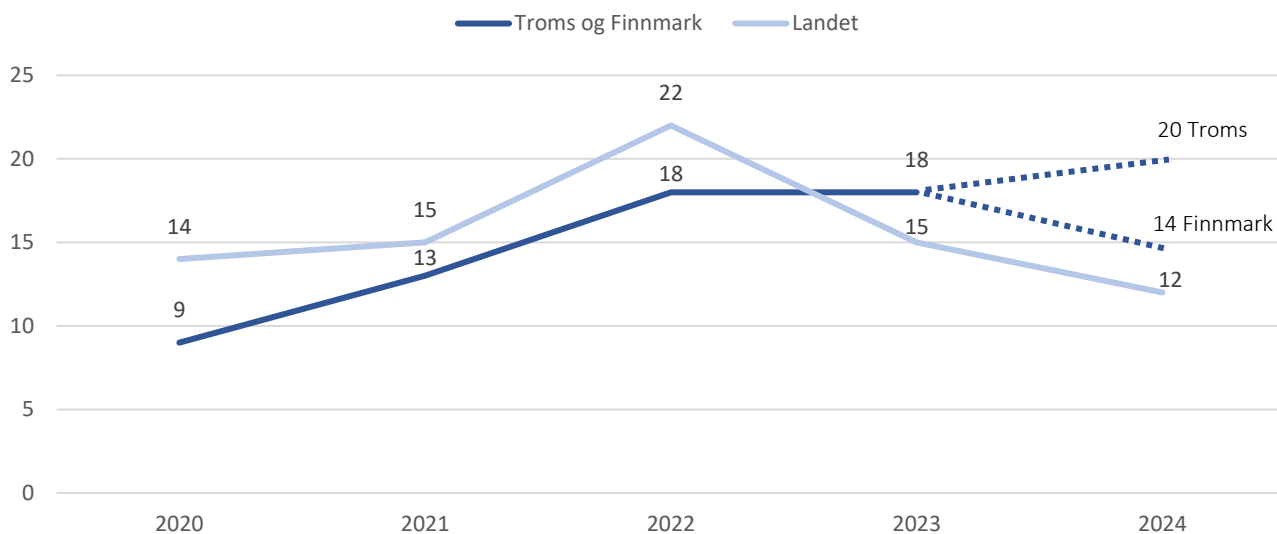
	Nedgang	Uendret	Økning	Nettoandel
Tromsøområdet	8 %	63 %	30 %	22 %
Sør-Troms	14 %	49 %	37 %	23 %
Midt-Troms	7 %	71 %	22 %	15 %
Nord-Troms	13 %	56 %	32 %	19 %
Troms	10 %	60 %	30 %	20 %
Landet	11 %	66 %	23 %	12 %

Det har vært optimisme blant virksomhetene i Troms og Finnmark over flere år, men nettoandelen har ligget lavere enn for landet samlet sett frem til i fjor. Resultatene fra årets undersøkelse viser at nettoandelen for både Troms og Finnmark er høyere enn for landet (Figur 12).

NAV's sysselsettingsbarometer

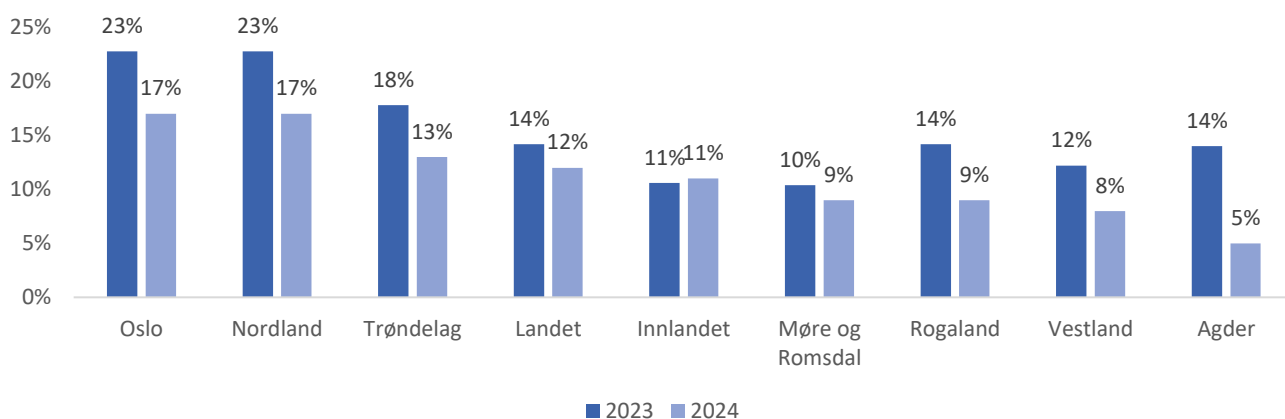
Sysselsettingsbarometeret utarbeides basert på resultatene fra bedriftsundersøkelsen. Tallverdien i sysselsettingsbarometeret viser differansen mellom prosentvis andel virksomheter som oppgir at de forventer økning i sysselsettingen og prosentvis andel virksomheter som forventer nedgang. Dette gir en indikasjon på virksomhetenes forventning for det kommende året. En høy verdi på sysselsettingsbarometeret er et tegn på høy etterspørsel etter arbeidskraft i den gitte næringen.

Figur 12 NAVs sysselsettingsbarometer. Nettoandel virksomheter som venter økning i sysselsettingen. Prosent. Troms og Finnmark og Landet.

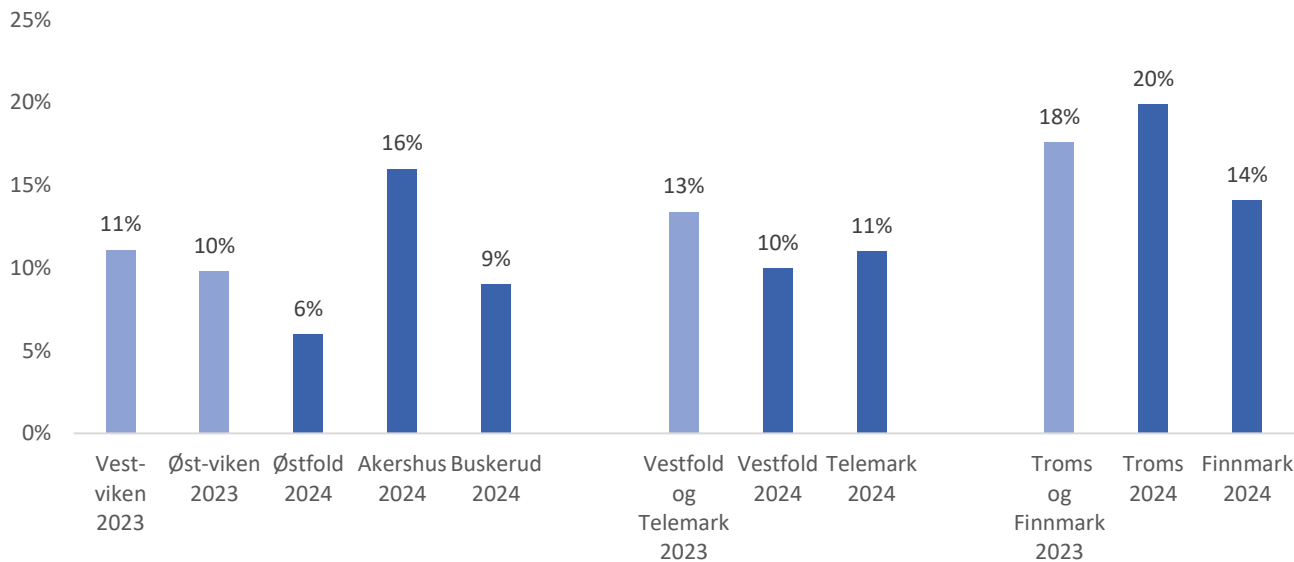

Samtlige fylker har hatt en nedgang i nettoandelen siden i fjor, med unntak av Innlandet som ligger på samme nivå (Figur 13). Imidlertid har flere fylker blitt oppdelt per 1.januar 2024, for disse fylkene er det ikke mulig å direkte sammenligne årets resultater med foregående år (Figur 14).

Figur 13 NAVs sysselsettingsbarometer. Differansen mellom nettoandelen 2023 og 2024. Regioner og Landet.

Figur 14 NAVs sysselsettingsbarometer. Differansen mellom nettoandelen 2023 og 2024. Sammenligning av gamle og nye fylker.

Ser vi nærmere på næringene i Troms med flest sysselsatte (Tabell 4), er det mest optimisme med en nettoandel på 34 prosent innen varehandel og motorvognreparasjoner, etterfulgt av eiendomsdrift med nettoandel på 31 prosent, offentlig administrasjon med 15 prosent, helse- og sosialtjeneste med 13 prosent og bygg- og anleggsvirksomhet med 12 prosent. Undervisning er eneste næring med negativ nettoandel (-3 prosent).

Ser vi nærmere på næringene i Finnmark med flest sysselsatte (Tabell 5), er det mest optimisme med en nettoandel på 17 prosent innen jordbruk, skogbruk, fiske, etterfulgt av offentlig administrasjon med 13 prosent, bygg- og anleggsvirksomhet med 9 prosent helse- og sosialtjeneste med 7 prosent og varehandel og motorvognreparasjoner med 6 prosent. Undervisning (0 prosent) er næringen med minst optimisme blant næringene med flest sysselsatte i Finnmark.

Tabell 4 NAVs sysselsettingsbarometer. Prosentandel virksomheter som venter redusert, uendret eller økt sysselsetting. Næringer, Troms. NAVs Bedriftsundersøkelse 2024.

Troms	Nedgang	Uendret	Økning	Nettoandel
I alt	10 %	60 %	30 %	20 %
Jordbruk, skogbruk og fiske	13 %	74 %	13 %	0 %
Bergverksdrift og utvinning		100 %		0 %
Industri, samlet	5 %	62 %	33 %	28 %
- Nærings- og nytelsemidler		67 %	33 %	33 %
-Tekstil- og lærvarer		100 %		0 %
-Trevarer			100 %	100 %
-Treforedling og grafisk prod.		100 %		0 %
-Petroleum og kjemiske prod.		100 %		0 %
-Prod. av annen industri		100 %		0 %
-Prod. av metallvarer		50 %	50 %	50 %
-Prod. av maskiner og utstyr		60 %	40 %	40 %
-Prod. av elektriske og optiske produkter				0 %
Elektrisitet, vann og renovasjon	14 %	57 %	29 %	14 %
Bygge- og anleggsvirksomhet	12 %	63 %	25 %	12 %
Varehandel, motorvognreparasjoner	4 %	59 %	38 %	34 %
Transport og lagring	20 %	53 %	27 %	7 %
Overnattings- og serveringsvirksomhet	13 %	52 %	36 %	23 %
Informasjon og kommunikasjon		57 %	43 %	43 %
Finansierings- og forsikringsvirksomhet		67 %	33 %	33 %
Eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting	9 %	53 %	39 %	31 %
Offentlig forvaltning	11 %	63 %	26 %	15 %
Undervisning	21 %	62 %	18 %	-3 %
Helse- og sosialtjeneste	12 %	64 %	25 %	13 %
Personlig tjenesteyting	6 %	55 %	39 %	33 %

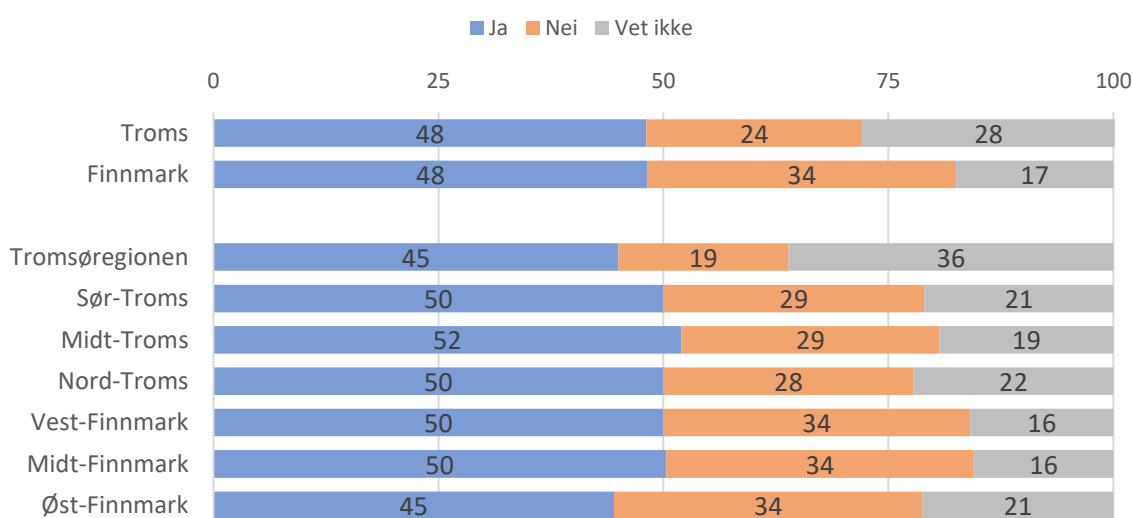
Tabell 5 NAVs sysselsettingsbarometer. Prosentandel virksomheter som venter redusert, uendret eller økt sysselsetting. Næringer, Finnmark NAVs Bedriftsundersøkelse 2024.

Finnmark	Nedgang	Uendret	Økning	Nettoandel
I alt	9 %	68 %	23 %	14 %
Jordbruk, skogbruk og fiske		83 %	17 %	17 %
Bergverksdrift og utvinning		50 %	50 %	50 %
Industri, samlet	8 %	50 %	42 %	34 %
Nærings- og nytelsemidler	14 %	57 %	29 %	14 %
Tekstil- og lærvarer				0 %
Trevarer			100 %	100 %
Treforedling og grafisk prod.		100 %		0 %
Petroleum og kjemiske prod.				0 %
Prod. av annen industri		100 %		0 %
Prod. av metallvarer			100 %	100 %
Prod. av maskiner og utstyr		50 %	50 %	50 %
Prod. av elektriske og optiske produkter				0 %
Elektrisitet, vann og renovasjon		50 %	50 %	50 %
Bygge- og anleggsvirksomhet	9 %	72 %	19 %	9 %
Varehandel, motorvognreparasjoner	13 %	68 %	19 %	6 %
Transport og lagring	7 %	72 %	21 %	14 %
Overnattings- og serveringsvirksomhet	5 %	52 %	43 %	38 %
Informasjon og kommunikasjon		50 %	50 %	50 %
Finansierings- og forsikringsvirksomhet		50 %	50 %	50 %
Eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting	14 %	55 %	32 %	18 %
Offentlig forvaltning	13 %	60 %	27 %	13 %
Undervisning	17 %	65 %	17 %	0 %
Helse- og sosialtjeneste	7 %	78 %	15 %	7 %
Personlig tjenesteyting	5 %	67 %	29 %	24 %

5 Nesten halvparten av bedriftene vil rekruttere inkluderende

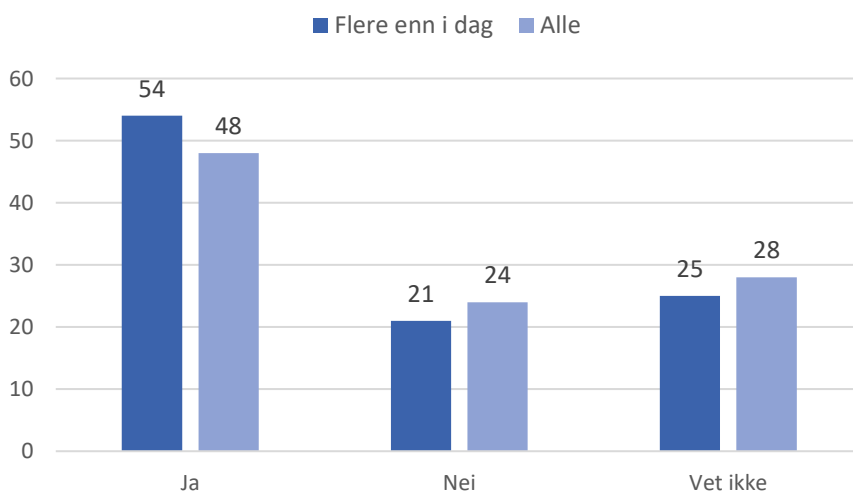
I årets undersøkelse svarer 48 prosent av virksomhetene i både Troms og Finnmark at de er positive til å rekruttere inkluderende i løpet av de neste 12 månedene (Figur 15). Ser vi på bo- og arbeidsmarkedsregionene er andelen størst i Midt-Troms (52 prosent), mens andelen er lavest i Tromsøregionen og Øst-Finnmark (begge 45 prosent).

Figur 15 Andel bedrifter som svarer at det er aktuelt å rekruttere personer som trenger ekstra oppfølging eller tilrettelegging i løpet av de neste 12 månedene. Troms og Finnmark, 2024. Prosent.

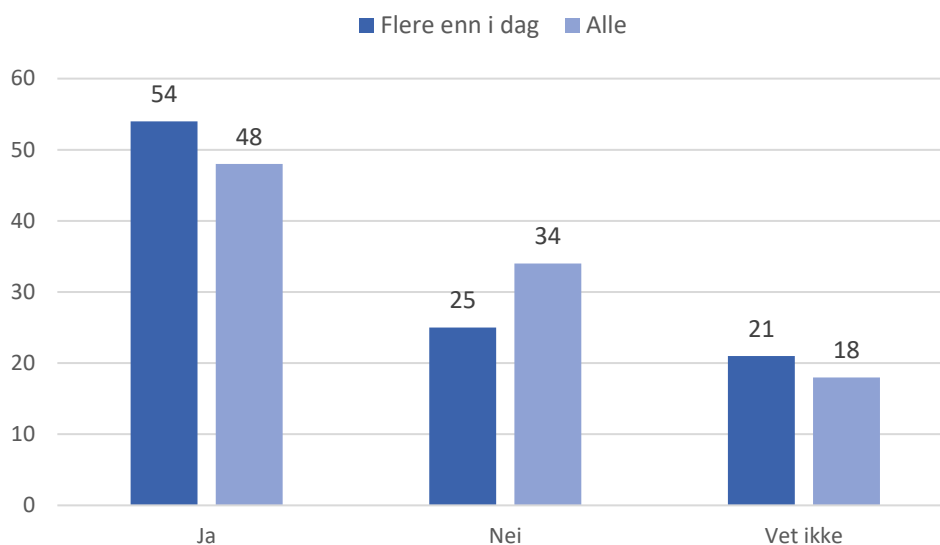
Blant bedriftene i Troms og Finnmark som forventer å få flere ansatte i løpet av de neste tolv månedene svarer over halvparten (54 prosent) i begge fylker at de sannsynligvis vil rekruttere personer som trenger ekstra oppfølging eller tilrettelegging (Figur 16 og 17).

Figur 16 Andel bedrifter som i løpet av de neste 12 månedene sannsynligvis vil rekruttere personer som trenger ekstra oppfølging eller tilrettelegging. Alle spurte bedrifter vs. bedriftene som forventer å øke i antall ansatte. Troms, 2024. Prosent.

Figur 17 Andel bedrifter som i løpet av de neste 12 månedene sannsynligvis vil rekruttere personer som trenger ekstra oppfølging eller tilrettelegging. Alle spurte bedrifter vs. bedriftene som forventer å øke i antall ansatte. Finnmark, 2024. Prosent.

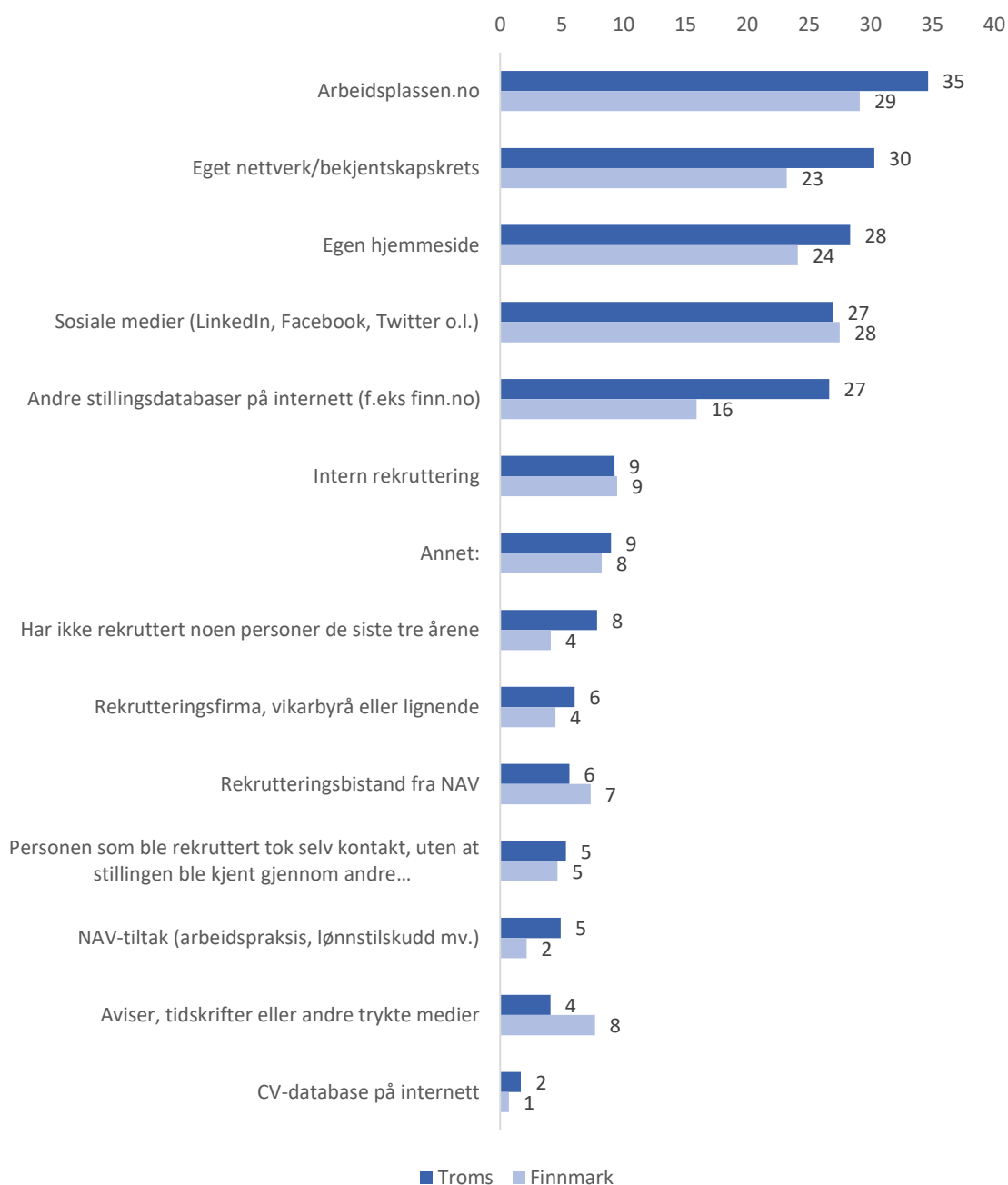
I en situasjon der arbeidsledigheten i Troms og Finnmark holder seg stabilt lav, hvor nesten en av tre bedrifter i Troms forventer å øke i antall ansatte kommende år og det fremdeles er estimert relativt stor mangel på arbeidskraft, er det gode muligheter for inkludering.

Å ansette noen med hull i CV-en, som har vært arbeidsledig lenge, med språkutfordringer eller som har behov for opplæring eller tilrettelegging på arbeidsplassen gjør at bedriftene når ut til flere i kampen om arbeidskraften. Ved å rekruttere bredere vil flere mennesker få muligheten til jobb og opplæring, og med det bidra positivt til verdiskapingen i fylket.

6 Mest brukte rekrutteringskanaler

De vanligste svarene på hvilken rekrutteringskanal bedriftene brukte ved siste ansettelse er arbeidsplassen.no, rekruttering gjennom eget nettverk eller bekjentskapskrets, egen hjemmeside, og sosiale medier. Det er noen forskjeller mellom fylkene, ved at arbeidsplassen.no og andre stillingsdatabaser på internett (f.eks. finn.no) er mer brukt blant bedriftene i Troms, mens aviser og trykte tidsskrift er mer brukt i Finnmark.

Figur 18 Rekrutteringskanaler brukt ved siste ansettelse. Troms og Finnmark, 2024. Prosent.

7 Vedlegg

7.1 Tabellvedlegg 1: Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på næring.

Tabellvedlegg 1: Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på næring. Troms, 2024.

	Estimert mangel	95 % KI, nedre grense	95 % KI, øvre grense	NAV's stramhets-indikator	Andel med alvorlige rekrutteringsproblemer
Jordbruk, skogbruk og fiske	10	4	19	0,3	
Bergverksdrift og utvinning	7	6	9	0,8	
Nærings- og nytelsemidler	29	17	50	-	11 %
Tekstil- og lærvarer	2	2	3	-	50 %
Trevarer	2	2	3	-	
Treforedling og grafisk prod.	0	0	0	-	
Petroleum og kjemiske prod.	0	0	0	-	
Prod. av annen industri	4	3	6	-	
Prod. av metallvarer	12	8	20	-	
Prod. av maskiner og utstyr	30	20	43	-	20 %
Prod. av elektriske og optiske produkter	2	1	3	-	
Elektrisitet, vann og renovasjon	13	9	18	1,2	13 %
Bygge- og anleggsvirksomhet	238	148	384	3,2	28 %
Varehandel, motorvognreparasjoner	257	169	357	2,5	18 %
Transport og lagring	129	55	243	2,7	17 %
Overnattings- og serveringsvirksomhet	112	72	146	3,2	39 %
Informasjon og kommunikasjon	52	36	69	2,8	17 %
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	4	3	5	0,5	33 %
Eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting	152	98	225	1,9	12 %
Offentlig forvaltning	53	40	67	0,7	32 %
Undervisning	180	134	242	1,9	39 %
Helse- og sosialtjeneste	724	568	882	3,1	40 %
Personlig tjenesteyting	44	27	71	1,4	9 %

Tabellvedlegg 1: Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på næring. Finnmark, 2024.

	Estimert mangel	95 % KI, nedre grense	95 % KI, øvre grense	NAV's stramhets-indikator	Prosentvis andel med alvorlige rekrutteringsproblemer
Jordbruk, skogbruk og fiske	24	9	42	0,8	9 %
Bergverksdrift og utvinning	12	9	17	1,2	
Nærings- og nytelsemidler	37	23	75	-	33 %
Tekstil- og lærvarer	0	0	0	-	
Trevarer	0	0	0	-	
Treforedling og grafisk prod.	2	2	2	-	
Petroleum og kjemiske prod.	0	0	1	-	
Prod. av annen industri	3	1	7	-	
Prod. av metallvarer	2	1	7	-	
Prod. av maskiner og utstyr	14	8	22	-	33 %
Prod. av elektriske og optiske produkter	0	0	0	-	
Elektrisitet, vann og renovasjon	5	3	8	0,7	
Bygge- og anleggsvirksomhet	124	77	193	3,4	19 %
Varehandel, motorvognreparasjoner	133	83	199	3,3	22 %
Transport og lagring	39	12	73	1,9	7 %
Overnattings- og serveringsvirksomhet	80	51	106	5,8	24 %
Informasjon og kommunikasjon	8	5	13	1,3	
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	2	1	2	1,4	
Eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting	90	56	141	3,3	14 %
Offentlig forvaltning	53	41	65	1,4	27 %
Undervisning	65	43	93	1,8	36 %
Helse- og sosialtjeneste	488	359	676	5,2	42 %
Personlig tjenesteyting	29	19	42	2,7	14 %

7.2 Tabellvedlegg 2: Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på yrker

Tabellvedlegg 2: Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på yrker. Avgrenset til estimert mangel på 5 personer. Finnmark, 2024.

Yrke	Antall	Yrke	Antall
Helsefagarbeidere	133	Bussjåfører og trikkeførere	9
Sykepleiere	115	Allmennpraktiserende leger	8
Andre helseyrker	58	Universitets- og høyskolelektorer/-lærere	8
Butikkmedarbeidere	44	Andre pleiemedarbeidere	8
Grunnskolelærere	33	Overflatebehandlere og lakkerere	8
Legespesialister	28	Sveisere	8
Kokker	28	Slaktere, fiskehandlere mv.	8
Gatekjøkken- og kafémedarbeidere mv.	23	Sivilingeniører (industri og produksjon)	7
Barnehage- og skolefritidsassistenter mv.	23	Audiografer og logopeder	7
Andre salgsmedarbeidere	21	Andre ingeniører	7
Psykologer	20	Regnskapsførere	7
Kontormedarbeidere	20	Logistikkmedarbeidere	7
Tømrere og snekkere	20	Brannkonstabler	7
Servitører	18	Anleggsmaskin- og industrimekanikere	7
Elektrikere	18	Pakke-, tappe- og etikettmaskinoperatører	7
Regnskapsmedarbeidere	17	Andre lærere	6
Andre håndverkere	16	Revisorer, regnskapsrådgivere	6
Førskolelærere	14	Rådgivere innen sosiale fagfelt	6
Lastebil- og trailersjåfører	14	Lønningsmedarbeidere	6
Renholdere i bedrifter	14	Andre personlige tjenesteytere	6
Vernepleiere	13	Andre bygningsarbeidere	6
Dørselgere	13	Lektorer mv. (videregående skole)	5
Spesialsykepleiere	12	Spesiallærere / spesialpedagoger	5
Frisører	12	Bygningsingeniører	5
Sivilingeniører (geofag, petroleumsteknologi, metallurgi mv.)	11	Helsesekretærer	5
Rørleggere og VVS-montører	11	Hotellresepsjonister	5
Yrkesfaglærere	10	Bartendere	5
Jurister og advokater	10	Butikkavdelingssjefer	5
Bioingeniører	10	Plante- og husdyrprodusenter	5
Vektene	10	Bilmekanikere	5
Betongarbeidere	9	Automatikere	5
Bakere, konditorer mv.	9	Operatører innen næringsmiddelproduksjon	5

Tabellvedlegg 2: Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på yrker. Avgrenset til estimert mangel på 5 personer. Troms, 2024.

Yrke	Antall	Yrke	Antall
Helsefagarbeidere	205	Bioingeniører	14
Sykepleiere	164	Jurister og advokater	12
Grunnskolelærere	105	Andre pleiemedarbeidere	12
Butikkmedarbeidere	67	Operatører innen næringsmiddelproduksjon	12
Andre helseyrker	54	Rådgivere innen sosiale fagfelt	11
Lastebil- og trailersjåførere	53	Regnskapsførere	11
Bussjåførere og trikkeførere	48	Nettverks- og systemteknikere, IKT	11
Legespesialister	43	Montører av elektriske og elektroniske produkter	11
Gatekjøkken- og kafémedarbeidere mv.	42	Isolatører mv.	10
Tømrere og snekkere	40	Sivilingeniører (geofag, petroleumsteknologi, mv.)	9
Barnehage- og skolefritidsassistenter mv.	39	Databasedesignere og -administratorer	9
Førskolelærere	36	Andre ingeniører	9
Kokker	36	Skoleassistenter	9
Elektrikere	36	Montører av mekaniske produkter	9
Anleggsmaskin- og industrimekanikere	34	Sivilingeniører (industri og produksjon)	8
Rørleggere og VVS-montører	32	Spesialister i pedagogikk	8
Bil-, drosje- og varebilførere	32	Systemadministratorer	8
Yrkesfaglærere	31	Andre personlige tjenesteytere	8
Andre salgsmedarbeidere	29	Andre administrative ledere	7
Sveisere	26	Politibetjenter mv.	7
Programvareutviklere	24	Bartendere	7
Spesialsykepleiere	23	Butikkavdelingsjefer	7
Vernepleiere	22	Allmennpraktiserende leger	6
Bilmekanikere	22	Andre språklærere	6
Dørselgere	21	Revisorer, regnskapsrådgivere	6
Betongarbeidere	21	Applikasjonsprogrammerere	6
Spesiallærere / spesialpedagoger	20	Kontormedarbeidere	6
Platearbeidere	20	Telefon- og nettselgere	6
Anleggsmaskinførere	19	Vekttere	6
Psykologer	18	Andre montører	6
Servitører	18	Andre hjelpearbeidere i industri	6
Renholdere i bedrifter	18	Sivilingeniører (bygg og anlegg)	5
Universitets- og høyskolelektorer/-lærere	16	Elektronikkingeniører	5
Lektorer mv. (videregående skole)	15	Innkjøpere	5
Andre lærere	15	Fengselsbetjenter	5
Systemanalytikere/-arkitekter	15	Glassarbeidere	5
Frisører	15	Automatikere	5
Andre bygningsarbeidere	15	Energimontører	5
Overflatebehandlere og lakkerere	15	Serviceelektronikere	5
Andre programvare- og applikasjonsutviklere	14		

7.3 Tabellvedlegg 3: Sammenligning sysselsettingsbarometer per næring

Tabellvedlegg 3: Nettoandel per næring som forventer flere ansatte de neste 12 månedene. Sammenligning av fjorårets resultat samlet for Troms og Finnmark med årets resultat separat for fylkene.

	Troms og Finnmark (2023)	Troms	Finnmark
I alt	18 %	20 %	14 %
Jordbruk, skogbruk og fiske	6 %	0 %	17 %
Bergverksdrift og utvinning	50 %	0 %	50 %
Industri, samlet	21 %	28 %	34 %
Nærings- og nytelsemidler	7 %	33 %	14 %
Tekstil- og lærvarer	0 %	0 %	0 %
Trevarer	50 %	100 %	100 %
Treforedling og grafisk prod.	0 %	0 %	0 %
Petroleum og kjemiske prod.	0 %	0 %	0 %
Prod. av annen industri	25 %	0 %	0 %
Prod. av metallvarer	50 %	50 %	100 %
Prod. av maskiner og utstyr	25 %	40 %	50 %
Prod. av elektriske og optiske produkter	0 %	0 %	0 %
Elektrisitet, vann og renovasjon	30 %	14 %	50 %
Bygge- og anleggsvirksomhet	16 %	12 %	9 %
Varehandel, motorvognreparasjoner	20 %	34 %	6 %
Transport og lagring	34 %	7 %	14 %
Overnattings- og serveringsvirksomhet	30 %	23 %	38 %
Informasjon og kommunikasjon	50 %	43 %	50 %
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	33 %	33 %	50 %
Eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting	9 %	31 %	18 %
Offentlig forvaltning	7 %	15 %	13 %
Undervisning	-8 %	-3 %	0 %
Helse- og sosialtjeneste	18 %	13 %	7 %
Personlig tjenesteyting	29 %	33 %	24 %

7.4 Metodisk vedlegg

Utvalg

I bedriftsundersøkelsen trekkes et utvalg av virksomheter fra Bedrifts- og foretaksregisteret (Enhetsregisteret). Utvalget trekkes tilfeldig, men alle virksomheter med mer enn 400 ansatte er med i utvalget. I tillegg er alle virksomheter med mer enn 100 ansatte i næringene offentlig forvaltning, undervisning, helse- og sosialtjenester og personlig tjenesteyting med i utvalget. De er med fordi dette ofte er virksomheter som skiller seg fra andre, som for eksempel sykehus, når det gjelder hvilke yrker de etterspør. Størrelsen på utvalget er bestemt slik at det skal sikres representativitet på alle næringer (2-sifret NACE).

Innsamling av data

Det stilles i alt fem spørsmål i undersøkelsen. De utvalgte bedriftene blir bedt om å svare på internett. I undersøkelsen har NAVs fylkeskontorer ansvaret for datainnsamlingen.

Analyse

I de tilfellene der resultatene på landsbasis skal presenteres i form av andeler, og ikke absoluttverdier, vektet resultatene. Et eksempel på en slik problemstilling er kartlegging av andel virksomheter som forventer sysselsettingsvekst i det kommende år. Ettersom næringene varierer i størrelse, er det nødvendig å tildele de store næringene mer vekt enn de små. Vektingen konstrueres ut fra forholdet mellom antall virksomheter i næringen og antall virksomheter totalt. Ettersom utvalget har en overrepresentasjon av store virksomheter, må resultatene innenfor hver næring også vektet i forhold til andelen små og store virksomheter i populasjonen.

Mangel på arbeidskraft estimeres ved hjelp av en modell som tar hensyn til virksomhetenes geografiske kjennetegn, næringsvise kjennetegn, antall ansatte og observert mangel. Resultatet brukes til å predikere mangelen på arbeidskraft i de bedriftene som ikke ble tatt inn i utvalget.

Usikkerhet

Det vil knytte seg usikkerhet til disse estimatene. Jo mer detaljert kjennetegn det søkes på, desto større er usikkerheten knyttet til estimatet. For eksempel er det større usikkerhet knyttet til estimatene for yrker enn det vil være for estimatene for næringer. Dette fordi det er færre virksomheter som har oppgitt mangel på et yrke enn innen en næring, og estimatet blir dermed mer følsomt dersom en bedrift oppgir svært høy mangel sammenliknet med andre. NAV har beregnet konfidensintervall for estimert mangel på arbeidskraft. Den faktiske mangelen vil med 95 prosent sannsynlighet ligge innenfor de respektive konfidensintervallene som er presentert i figurene. Nederste mulige grense for et konfidensintervall kan ikke være lavere enn observert mangel i utvalget.

Utvalgets størrelse på regionsnivå innad i fylket gjør det vanskelig å gi et detaljert bilde av forventningene til bemanning fordelt på næringsgrupper. Det samme gjelder yrker det er mangel på. Vi ser derfor på sysselsettingsforventninger og rekrutteringsproblemer uten å bryte ned på næring. Resultatene fra regionene

må tolkes med forsiktighet, men gir oss et inntrykk av forventningene til ansettelser og problemer med rekruttering rundt i fylket.

7.5 Spørreskjema

NAVs bedriftsundersøkelse 2024

1) Kartlegging av arbeidsmarkedet

- *Spar tid på skjemaer: Opplysninger dere gir i dette skjemaet kan helt eller delvis bli benyttet også av andre offentlige organer som har hjemmel til å innhente de samme opplysningene. (Lov om Oppgaveregisteret §§ 5 og 6.)*
- *Ønsker dere samordning? Ta kontakt med Oppgaveregisteret på telefon 75 00 75 00.*

1. Hvor mange ansatte er det i virksomheten i dag?

Ta med disse gruppene: Fast ansatte, midlertidig ansatte, lærlinger, permitterte, personer på arbeidsmarkedstiltak som dere har lønnsutgifter for og personer som er utleid til andre virksomheter, men som er ansatt hos dere. Følgende tas ikke med: Innleid arbeidskraft.

Antall ansatte i dag:

2. Hvor mange ansatte venter dere å ha om ett år?

Ta med de samme gruppene som i spørsmål 1. Gi en vurdering ut fra virksomhetens forventninger i dag.

Sett kun ett kryss.

- Flere enn i dag
- Like mange som i dag
- Færre enn i dag

3. Har virksomheten de siste tre månedene forsøkt å rekruttere inn personer uten å få tak i rett/ønsket kompetanse?

Vi ønsker svar selv om dere ikke venter en økning i antall ansatte det kommende året. Med forsøkt å rekruttere menes her at virksomheten aktivt har forsøkt å rekruttere ny(e) medarbeider(e) ved å lyse ut stilling, headhunte eller lignende, uten å lykkes.

- Ja, vi fikk ikke ansatt noen → *Gå til spørsmål 4.*
- Vi fikk ikke ansatt noen med de kvalifikasjonene vi søkte etter, men har ansatt noen med lavere eller annen formell kompetanse → *Gå til spørsmål 4.*
- Nei → *Avslutt spørreundersøkelse.*

4. Hva skyldes dette:

Ingen/for få kvalifiserte søkere → Gå til spørsmål 5.

Annet → Avslutt spørreundersøkelsen.

5. Innen hvilke yrker har dere forsøkt å rekruttere inn personer uten å få tak i rett/ønsket kompetanse, og hvor mange stillinger dreier det seg om?

Spesifiser hvilke yrker det gjelder. Ta både med stillinger hvor dere ikke har fått ansatt noen og stillinger hvor dere har måttet ansette personer med lavere eller andre kvalifikasjoner enn dere søkte etter. Hvis dere for eksempel har søkt etter en barnehagelærer, men i stedet har måttet ansette en assistent, skal dere føre opp én barnehagelærer. Korttidsengasjement på under 4 uker skal ikke tas med.

Yrke	Antall stillinger
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>

6. For den siste personen dere rekrutterte, hvilke rekrutteringskanaler ble benyttet for denne stillingen? Oppgi her samtlige kanaler som ble brukt i rekrutteringsprosessen. Huk av på siste alternativ hvis dere ikke har rekruttert personer de tre siste årene.

(Flere kryss mulig)

Aviser, tidsskrifter eller andre trykte medier

Arbeidsplassen.no

Andre stillingsdatabaser på internett (f.eks finn.no)

Egen hjemmeside

- Rekrutteringsbistand fra NAV
- Via NAV-tiltak (arbeidspraksis, lønnstilskudd mv.)
- Sosiale medier (LinkedIn, Facebook, Twitter o.l.)
- Rekrutteringsfirma, vikarbyrå eller lignende
- Intern rekruttering
- Eget nettverk/bekjentskapskrets
- CV-database på internett
- Personen som ble rekruttert tok selv kontakt, uten at stillingen ble gjort kjent gjennom andre rekrutteringskanaler
- Annet: _____
- Har ikke rekruttert noen personer de tre siste årene

7. Dersom dere skal rekruttere i løpet av det neste året, kan det da være aktuelt for din bedrift å ansette personer med behov for ekstra oppfølging eller tilrettelegging?

Dette er et hypotetisk spørsmål som vi ønsker svar på fra alle, uavhengig av om de regner med å skulle rekruttere eller ikke. Dersom det blir uklart for virksomheten, kan en be dem om å se for seg at en skal rekruttere, og tenke om det da kan være aktuelt å ansette personer som har behov for ekstra oppfølging eller tilrettelegging. Svaralternativene til dette spørsmålet er "ja", "nei" eller "vet ikke".

Sett kun ett kryss.

- Ja
- Nei
- Vet ikke